

Anne Metso

Sähköinen maksujärjestelyhakemus ja sen vaikuttavuus verovelkojen tapauskohtaisessa perinnässä

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Tradenomi
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Lokakuu 2012

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Anne Metso Sähköinen maksujärjestelyhakemus ja sen vaikuttavuus verovelkojen tapauskohtaisessa perinnässä 40 sivua + 2 liitettä 22.10.2012
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalouden koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Taloushallinto ja rahoitus
Ohjaajat	Opettaja Marjo Koistinen
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia sähköisesti haetun maksujärjestelyn vaikuttavuutta verovelkojen perinnässä. Viime vuosina Verohallinto on kehittänyt toimintatapojaan alueellisesta koko maanlaajuiseksi, siksi myös Verohallinnon perinnän alueellista toimintatapaa kehitetään kohti valtakunnallista toimintatapaa, jolla verojen ja maksujen perintää hoidetaan. Yksi näkyvimmistä hankkeista on sähköisesti haettava maksujärjestelypyyntö.</p> <p>Tutkimuskohteena oli Verohallinnon verkkopalvelun eli internetsivujen kautta lähetetty maksujärjestelyhakemus, jolla veronmaksaja hakee verovelalleen lisää maksuaikaa, kun hänellä on tilapäisiä maksuvaikeuksia. Verkkopalvelun kautta lähetetty maksujärjestelyhakemus on menetelmänä uusi ja otettu käyttöön Verohallinnossa helmikuussa 2012.</p> <p>Maksujärjestelyn vaikuttavuuden selvittämiseksi tutkittiin ja vertailtiin haettuja maksuaikoja, verovelan määrää ja verovelan maksamisesta selviytymistä haetun aikataulun puitteissa. Tutkimus koostuu teoriaosista ja empiirisestä tutkimusosasta. Tutkimuksen teoriaosuus perustuu Suomen valtion lainsäädäntöön, joka määrittelee saatavien perintää, veronkantoa sekä verojen ja maksujen täytäntöönpanoa. Lähdeaineistoina ovat tutkittavan alan kirjallisuutta sekä Verohallinnon työ- ja menettelyohjeet.</p> <p>Tutkimuksen empiirinen osa toteutettiin käyttäen kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Tutkimus tehtiin helmi–huhtikuussa sekä syyskuussa 2012. Tutkimusaineisto kerättiin otantatutkimuksena Verohallinnon perintäjärjestelmästä. Saatua aineistoa analysoitiin tilastollisin menetelmin. Näin saatuja tuloksia voitiin yleistää ja tehdä johtopäätöksiä, miten tehokkaasti perintämenetelmä toimii, jotta tämän työn tutkimusongelmiin saatiin vastauksia ja päätelmiä.</p> <p>Saadut tulokset osoittivat, että haettu maksujärjestely toteutui 43 prosentilla. Eniten haettiin pitkää maksuaikaa (6 kk) alle 1 000 euron verovelalle. Puolet näistä maksujärjestelyistä maksettiin aikataulun mukaan. Loput raukesivat laiminlyönneistä johtuen. Näin ollen maksujärjestelyyn sitoutuminen velan maksamiseksi ei ollut kovin tehokasta.</p>	
Avainsanat	maksujärjestely, perintä, julkisoikeudelliset saatavat

Author	Anne Metso
Title	The effects of an electronic claim for a payment arrangement on collecting unpaid taxes
Number of Pages	40 pages + 2 appendices
Date	22 October 2012
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructors	Marjo Koistinen, Lecturer
<p>The aim of the present thesis was to study how an electronic claim for a payment arrangement of unpaid taxes affected the collection of tax debts. Recently the Tax Administration has developed its regional operations to nationwide. The Tax Collection has operated even the collection of outstanding taxes and charges nationwide.</p> <p>The present study focused on a payment arrangement, which can be requested electronic via the web. When taxpayers have temporary financial difficulties in payments they can ask for an extension on their tax debts. This implementation of the new collection method was launched in February 2012.</p> <p>The effects of an electronic claim for a payment arrangement were researched by comparing the requested payment time of the debt with the amount of the debt and the duration of the requested time to pay. The theoretical part of the study was based on Finnish legislation, which regulates the debt tax collections and the enforcement of charges. The material consisted of literature of the field and, in addition, the instructions of the Tax Administration.</p> <p>The empirical part of the study was carried out as a quantitative study. The study was carried out in February–April and in September 2012. The research material was gathered from the data system of the Tax Administration. The material was analyzed to find out generalizing conclusions on how effectively the new collection method was working in the collection of the tax debts.</p> <p>The results of the study indicated that 43 per cent of the requested payment arrangements were successful. Most often a long payment time of the debt was claimed (6 months, under 1 000 euro). Half of the requested arrangements were paid according to the plan. The rest expired due to an arrangement default. Consequently, the commitment to the requested arrangements for paying the debt was not an effective method.</p>	
Keywords	payment arrangement, collection, debt

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen taustaa	1
1.2	Tutkimuksen tavoite ja rajaukset	2
1.3	Tutkimuksen rakenne	4
2	Verohallinto, veronkanto ja perintä	5
3	Keskeiset käsitteet	7
4	Verojen maksaminen ja perintä	14
4.1	Perinnän menettelyt	14
4.2	Siirto perintään ja maksujärjestelyyn ryhtyminen	15
4.3	Maksujärjestely	16
4.3.1	Maksujärjestelyn edellytykset ja esteet	16
4.3.2	Maksujärjestelyn kesto ja voimassaolo	17
4.3.3	Maksujärjestelyn päätyminen	17
4.3.4	Sähköinen maksujärjestelyhakemus	18
5	Tutkimuksen toteutus	18
5.1	Tutkimusmenetelmän valinta ja kuvaus	19
5.2	Tutkimusaineiston kerääminen ja käsitteleminen sekä tutkimuksen vaiheet	19
5.2.1	Otanta ja otantamenetelmät	20
5.2.2	Tutkimusaineisto	21
5.3	Aineiston analysointimenetelmät	21
5.4	Tutkimuksen luotettavuus	22
6	Tutkimustulokset	24
7	Tutkimuksen arviointi ja johtopäätökset	36
	Lähteet	41
	Liitteet	
	Liite 1. Verohallinnon organisaatio	
	Liite 2. Sähköinen maksujärjestelyhakemus -lomake	

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen taustaa

Tutkimukseni aihe perustuu Verohallinnon Uudenmaan perintäyksikön verojohtajan ehdotukseen selvittää sähköisen maksujärjestelyhakemuksen vaikuttavuutta verovelkojen perinnässä. Tutkimuskohteena on Verohallinnon ylläpitämän verkkopalvelun eli internetsivujen kautta lähetetty maksujärjestelyhakemus, jolla veronmaksaja hakee verovelalleen maksuaikaa. Tarkoituksena on tutkia ja selvittää haetun maksujärjestelyn toteutumista ja vaikuttavuutta verovelkojen perinnässä. Tutkittavaa aineistoa analysoimalla saadaan tietoa siitä, miten tehokkaasti perintämenetelmä toimii ja mihin perinnän menetelmiä kannattaa käyttää ja kohdistaa. Tavoitteena on myös löytää käytäntöön sovellettavia kehittämis- ja parannusehdotuksia, joilla perintää tehostettaisiin.

Tutkimukseni on työelämälähtöinen ja käytännönläheinen selvitys. Opinnäytetyöni aihe on lähtöisin työpaikalla esiin tulleesta tarpeesta selvittää maksujärjestelyn vaikuttavuutta. Tutkimukseni aihe on kiinnostava ja erityisen ajankohtainen, eikä tästä aiheesta ole tehty tutkimuksia aiemmin. Lisäksi tutkimuksen aihe ja ajankohta ovat monin tavoin sopivia, sillä verkkopalvelun kautta lähetetty maksujärjestelyhakemus on menetelmänä uusi ja otettu käyttöön Verohallinnossa helmikuussa 2012. Verkkopalvelun kautta lähetetyllä maksujärjestelyhakemuksella veronmaksaja voi anoa lisää maksuaikaa verovelloille, jos hänellä on tilapäisesti vaikeuksia selviytyä erääntyneiden verojen maksamisestaan. On kiinnostavaa selvittää, miten veronmaksajan hakema maksujärjestely toteutuu, noudattaako hän aikataulua ja pystyykö hän maksamaan verovelan hakemansa maksujärjestelyn mukaisesti. Selvitän myös maksujärjestelyhakemuksessa olevan verovelan määrää ja maksuaikaa sekä sen, mitä verolajeja verovelat ovat.

Yksi Verohallinnon tulevaisuuden toiminnan suuntana on kehittää sähköistä asiointia ja verkkopalvelua. Asiakkaat käyttävät entistä enemmän Verohallinnon puhelin- ja verkkopalveluita, joita voi käyttää ajasta ja paikasta riippumatta. Lisäksi Verohallinto kohdentaa valtakunnallista puhelinpalveluaan esimerkiksi eri verolajeihin ja asiakkaan erityistilanteisiin muun muassa Verokortti verkossa -palveluun. Verotoimistoissa käyvien asiakkaiden määrä on vähentynyt, koska asiakkaiden asiointitarve toimistoissa on vä-

hentynyt. Asiakkaan ei tarvitse ilmoittaa veroilmoitukseensa tietoja, koska Verohallinto tekee saamiensa tietojen perusteella luonnollisten henkilöiden verotuksen ja lähettää verotuspäätöksen asiakkaalle tarkistettavaksi. Sähköinen asiointi tuo uusia mahdollisuuksia ja menetelmiä Verohallinnon palveluun. (Verohallinto 2012.)

Verohallinnossa on meneillään muutoksia sekä organisaatiotasolla että työtapojen ja käytäntöjen uudelleen järjestelyillä. Organisaation toimintaa kehitetään ja pyritään järkevöittämään tuleviin tarpeisiin. Vaatimukset ja paineet muutoksiin ovat sekä Verohallinnon sisällä että sen ulkopuolella. Suuri joukko verotuksen ammattilaisia siirtyy eläkkeelle lähivuosina ja toimintaa täytyy tehostaa: pienemmillä resursseilla pitää saada parempaa tulosta. Tavoitteena on, että asiakas saisi vastauksen yhteydenottoonsa samalla kertaa, ettei hänen asiaansa tarvitsisi siirtää virkailijalta toiselle. Tämän lisäksi asiakasta ohjataan entistä enemmän käyttämään sähköisiä asiointipalveluja.

Tämä opinnäytetyökseni tekemä tutkimus on haasteellinen monesta syystä. Tutkimuksen aihealueeseen, jota ovat julkisoikeudellisiin saataviin tehtävät maksujärjestelyt, ei ole aikaisemmin tehty suoranaista selvitystä. Aikaisemmin tehdyt tutkimukset käsittelevät yritysten ja yhteisöjen luotonvalvontaan ja perintäprosesseja, saatavien ammatti- maista perintää sekä korttiluottosaatavien- ja ulosotto-perintää.

1.2 Tutkimuksen tavoite ja rajaukset

Tutkimukseni kohteena ovat Verohallinnon verkkopalvelun välityksellä haetut niin sanottu sähköiset maksujärjestelypyynnöt, joilla Suomessa verotettu verovelvollinen hakee lisää maksuaikaa erääntyneelle ja maksamattomalle verolleen. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää sähköisesti haetun maksujärjestelyn vaikuttavuutta verovelan maksamisessa. Maksujärjestelyn vaikuttavuuden selvittämiseksi tutkitaan haettuja maksuaikoja ja eriä, verovelan määrää ja verovelan maksamisesta selviytymistä haetussa aikataulussa. Toteutuuko asiakkaan ehdotus maksujärjestelyksi verovelan maksamisessa? Tutkimuksessani käsittelen vain hyväksytyjä maksujärjestelyhakemuksia. Jätän käsittelemättä hylätyt maksujärjestelyhakemukset, koska hylkäämisen syitten selvittäminen vaatisi oman tutkimuksensa.

Rajasin tämän tutkimuksen alkamaan 21. helmikuuta 2012, jolloin Verohallinnon internetsivuille avattiin asiakkaiden käyttöön mahdollisuus hakea sähköisesti verkon kautta maksujärjestelyä verovelolle. Tutkimusaineistoa kerättiin useassa vaiheessa johtuen maksujärjestelyn eripituisista kestoajoista. Viimeinen aineiston seuranta ja keräily tehtiin syyskuun 2012 puolivälissä.

Tässä tutkimuksessa en käsittele kuluja, jotka aiheutuvat Verohallinnolle perinnässä tehdyistä toimenpiteistä esimerkiksi maksumuistutuksiin ja maksujärjestelyihin liittyvistä hallinto- ja henkilöstökuluista sekä muista kuluista. Tutkimukseni ulkopuolelle jätän myös verovelvolliselle aiheutuvat kulut muun muassa viivästyskorjoja ja korotuksia sekä perinnän kuluja. En myöskään käsittele perintätoimenpiteisiin liittyviä aikarajoja. Tietojärjestelmän valvonta-ajojen ohjaamina tulostuvia maksumuistutuksia en myöskään käsittele tässä tutkimuksessa.

Tutkimuksen lähtökohtana on tutkimusongelma, johon pyritään löytämään vastauksia tutkittavasta ilmiöstä. Tutkimusongelma määritellään ja rajataan pohtimalla, mitä tietoa tarvitaan sekä esitetään tutkimuskysymykset, jotka luovat rungon tutkimukselle. Kananen mukaan tutkimuskysymykset ovat mittareita, joilla tutkittavaa ilmiötä selvitetään. (Kananen 2008, 11–12, 14.)

Tarkoituksena on tutkia ja selvittää sähköisesti haetun maksujärjestelyn toteutumista ja vaikuttavuutta verovelan tapauskohtaisessa perinnässä. Maksujärjestelyn vaikuttavuuden selvittämiseksi tutkitaan ja vertaillaan haettuja maksuaikoja, verovelan määrää ja verovelan maksamisesta selviytymistä haetun aikataulun puitteissa.

Tutkimuksen pääongelmana on, miten asiakkaan ehdottama maksujärjestely toteutuu verovelan maksamiseksi. Tutkimuksen alaongelmiin haetaan tietoa siitä, miten maksujärjestelyn toteutumiseen vaikuttaa hakija, verovelan määrä ja verolaji sekä haettu maksuaikaa.

Tutkimukselle asetettuihin tavoitteisiin ja tutkimusongelmaan pyrin löytämään vastauksia seuraavien kysymysten avulla:

Miten verovelvollisen hakema maksujärjestely toteutuu?

Ketkä hakevat maksujärjestelyä? Kuinka pitkää maksuaikaa haetaan erääntyneelle verovelalle?

Mikä on verovelan määrä ja mille verolajeille haetaan maksuaikaa?

Tutkimukseen empiirinen aineisto saadaan Verohallinnon perinnän tietojärjestelmästä. Aineisto kerätään tietyn ajanjakson kuluessa. Aineistoon pitää saada sekä henkilö- että yritysasiakkaita. Ensimmäiset tiedot kerätään asiakkaan sähköisesti Verohallinnon internetsivuilla täyttämästä ja lähettämästä maksujärjestelyhakemuksesta ja perinnän järjestelmään tallennetusta hyväksytystä maksujärjestelystä. Aineistosta tehdään yhteenveto tämän tutkimuksen havaintomatriisiin.

Tutkimusmenetelmä on kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä. Kvantitatiivista menetelmää käyttäen saan esittämiini tutkimuskysymyksiin numeraalista aineistoa, jota tarvitaan tutkimuksen ongelman selvittämiseen, vertailuun ja johtopäätöksiin. Kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän avulla tutkitaan haetun maksujärjestelyn toteutumista ja vaikutusta verovelvollisen erääntyneen verovelan maksamisessa.

1.3 Tutkimuksen rakenne

Tutkimukseni käsittää teoreettisen ja empiirisen osuuden sekä tutkimuksen analysoinnin tutkimustuloksineen. Aluksi esittelen tutkimuksen teoreettisen osuuden, mikä muodostaa aiheeseen liittyvän viitekehyksen. Tässä osuudessa perehdyn aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen sekä muihin kirjallisiin julkaisuihin ja lähteisiin. Kirjallisena materiaalina käytän perintään liittyvää kirjallisuutta, Verohallinnon internetsivuja sekä Verohallinnon sisäisiä työ- ja menettelyohjeita. Lisäksi viitekehyksen lähdemateriaalina käytän Suomen valtion lainsäädäntöä, joka koskee saatavien perintää, veronkantoa sekä verojen ja maksujen täytäntöönpanoa.

Tutkimus rakentuu seitsemästä luvusta. Aluksi työtä esitellään ja pyritään tekemään tutkimuksen aiheita lukijalle tutuksi selvittämällä tutkimuksen aihepiiriä yleisellä tasolla. Luvut 2, 3 ja 4 käsittelevät tutkimukseen liittyvää teoriaa. Luvussa 2 esittelen tutkimuksessa käyttämäni keskeisen perintään liittyvän käsitteistön, jonka avulla määrittelin ja luon tutkimukselle viitekehystä. Tässä teoreettisessa osuudessa selvitän saatavi-

en perintää Suomessa ja paneudun julkisoikeudellisten saatavien perintään Verohallinnon näkökulmasta.

Luvussa 5 esitellään ja kuvataan tutkimuksen toteutusta ja tutkimusprosessin vaiheita. Luvussa kerrotaan perustelut tutkimusmenetelmän valinnalle ja kuvataan tutkimusmenetelmää. Lisäksi esitellään tutkimusaineiston kerääminen ja käsitteleminen sekä selvennetään otantaa ja menetelmiä. Tutkimuksen analysointimenetelmät kuvataan myös luvussa 5 sekä pohditaan tutkimuksen luotettavuutta. Tutkimuksen tulokset käsitellään luvussa 6. Viimeisessä luvussa 7 on tutkimuksen tekijän omaa arviointia, johtopäätöksiä sekä kehitysehdotuksia tutkimustulosten pohjalta.

2 Verohallinto, veronkanto ja perintä

Verohallinto kerää noin kaksi kolmasosan Suomen veroista ja veroluonteisista maksuista (Verohallinto 2012). Lain Verohallinnosta 2 §:n mukaan Verohallinnon tehtävänä on verotuksen toimittaminen, verovalvonta, tilitys, verojen ja maksujen kanto sekä perintä. Verohallinnon turvaa verotulojen kertymisen ja estää verovajeen kasvamisen. Kerätyt verot tilitetään julkisia palveluja ylläpitäville veronsaajille: valtio, kunnat, Kansaneläkelaitos (Kela), seurakunnat ja metsänhoitoyhdistykset. (Laki Verohallinnosta 11.6.2010/503.)

Verohallinnon työjärjestyksen 23 §:n mukaan veronkannon tehtävänä on kantaa ja palauttaa verot ja maksut verovelvollisilta sekä kirjata verovarot. Lisäksi veronkannossa vastataan verotilimenettelyistä ja siihen kuuluvien verojen kausi- ja vuosivalvontaan liittyvistä tehtävistä, käsitellään maksusuorituksia ja palautuksia sekä tilitetään verot ja maksut verosaajille. Osa näistä alueyksiköistä hoitaa veronkannon ja perinnän tehtäviä. Veronkannon perintäyksiköt hoitavat verojen ja maksujen perintää sekä käsittelevät lykkäämiseen ja verosta vapauttamiseen liittyviä asioita. Veronkanto antaa veronkantoa ja perintää koskevia oikeudellisia tulkintasuosituksia ja soveltamisohjeita sekä työmenetelmäohjeita Verohallinnossa. (Verohallinnon työjärjestys 2011.)

1.1.2012 voimaan tulleen Verohallinnon työjärjestyksen 24 §:n mukaan Verohallinnon veronkantoyksikön organisaatiota (liite 1) muutettiin yhdistämällä osa veronkanto- ja

perintäyksiköistä. Uuteen organisaatioon kuuluvat Itä-Suomen veronkanto- ja perintäyksikkö Kuopiossa, Länsi-Suomen veronkanto- ja perintäyksikkö Turussa ja Sisä-Suomen veronkanto- ja perintäyksikkö Hämeenlinnassa sekä Pohjois-Suomen perintäyksikkö Rovaniemellä ja Uudenmaan perintäyksikkö Vantaalla. (Verohallinnon työjärjestys 2011.)

Veronkantolain mukaan Verohallinnon perinnän tehtävänä on kerätä maksamatta jäteytyt verot ja maksut joko Verohallinnon perinnän, ulosoton tai tarvittaessa molempien perintätoimenpitein. Verohallinnon perintä hoitaa maksuvaikeuksissa olevien maksuhaltukaiden asiakkaiden perintää. Vastaavasti ulosoton perittäväksi Verohallinto lähettää maksuhaluttomien asiakkaiden saatavat. (Veronkantolaki 5.8.2005/609.)

Viime vuosina Verohallinto on kehittänyt toimintatapojaan alueellisesta koko maanlaajuiseksi toiminnaksi esimerkiksi verotuksessa. Verohallinnon veronkantoyksikön työjärjestyksen mukaan myös perinnän tavoitteena on vastata paremmin muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja asiakkaiden tarpeisiin sekä muuttuvien verotusprosessien tuomiin vaatimuksiin. Perinnän toimintoja on voitava tehdä valtakunnallisesti. (Veronkantoyksikön työjärjestys 2012.)

Näin ollen myös Verohallinnon perinnän alueellista toimintatapaa kehitetään kohti valtakunnallista toiminta- ja menettelytapaa, jolla verojen ja maksujen perintää hoidetaan. Tavoitteena on, että asiakkaalle perinnässä tehtävät toimenpiteet voidaan käsitellä koko maan tasolla. (Verohallinto 2012.)

Verohallinnon perinnän valtakunnallistamisen mahdollisti perinnän tietojärjestelmään tehdyt muutokset syksyllä 2011 ja keväällä 2012. Perinnän tietojärjestelmässä olleet aluekohtaiset esteet rajoittivat virkailijan tekemiä perintätoimenpiteitä omalle alueelleen. Järjestelmässä olleitten esteitten poistuttua asiakkaalle voidaan tehdä maksujärjestely siinä veronkanto- ja perintäyksikössä, johon hän ottaa yhteyttä. Näin ollen asiakkaan perintää tehdään kokonaisvaltaisesti yhteisten menettelytapojen ja sovittujen pelisääntöjen mukaan. Yksi näkyvimmistä hankkeista Verohallinnon asiakkaille on Verohallinnon internetsivuilla oleva sähköinen maksujärjestelyhakemus. (Verohallinto 2012.)

3 Keskeiset käsitteet

Saatavat

Perinnässä on kahta eri tyyppiä olevia saatavia: yksityisoikeudellisia ja julkisoikeudellisia. Nämä saatavalajit eroavat toisistaan täytäntöönpanokelpoisuudessa. Julkisoikeudellisen saatavan täytäntöönpanon tekee valtion ulosottoviranomainen. Julkisoikeudelliset saatavat ovat suoraan ulosottokelpoisia, jos lailla niin säädetään. (Pönkä & Willman 2005, 17–18.)

Verohallinnossa saatava syntyy, kun vero tai maksu valmistellaan, lasketaan ja määrätään maksettavaksi tiettyinä eräpäivinä. Toisin sanoen vero perustuu verotuspäätökseen. Kun taas oma-aloitteisesti maksetut verot verovelvollinen laskee itse ja maksaa sen lain mukaan säädettyyn määräpäivään mennessä. Oma-aloitteisesti maksettavat verot kuuluvat pääsääntöisesti verotilimenettelyyn. (Verohallinto 2012.)

Saatava määritellään eräänntyneeksi, kun suoritusta ei ole tullut sovittuna eräpäivänä tai laissa säädettyyn eräpäivään mennessä. Saatavan eräännyttyä ne voidaan lähettää suoraan ulosottoon perittäväksi ilman oikeuden tuomiota tai päätöstä. Verot, pysäköintivirhemaksut ja joukkoliikenteen tarkastusmaksut sekä ajokortin ja passin hankkimismaksut ovat julkisoikeudellisia saatavia. Valtion saatavat tai lainvastaisen menettelyn vuoksi määrätyt julkisoikeudelliset maksuseuraamukset esim. pysäköintivirhemaksu ja joukkoliikenteen tarkastusmaksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. (Pönkä ym. 2005, 17–18.)

Suurin osa saatavista on yksityisoikeudellisia, mikäli niistä ei ole säädetty toisin erityislainsäädännössä. Yksityisoikeudellisia saatavia ovat kaikki tavanomaisessa kaupankäynnissä, liike- ja vuokrasuhteissa eräänntyneet saatavat, joiden perusteena on sopimus, sitoumus tai muu yksityisoikeudellinen oikeustoimi tai vahinkotapahtuma. Jos velallinen ei suorita vapaaehtoisesti yksityisoikeudellista saatavaa, tarvitaan saatavan ulosottooperinnalle täytäntöönpano. Täytäntöönpanoperuste saadaan alioikeuden tuomiolla tai päätöksellä, mikä vahvistaa velan olemassa olon ja määrän. Valtion verosäämiset ovat suoraan ulosottokelpoisia erillislainsäädösten nojalla ilman erillistä tuomioistuimen vahvistamispäätöstä. (Pönkä ym. 2005, 17–18, 136; Ulosottokaari 705/2007, 2:1 & 2 §.)

Verojäämä

Veronkantolain mukaan verojäämä tarkoittaa erääntyneitä veroja, jotka on jätetty maksamatta eräpäivänä (Veronkantolaki 5.8.2005/609). Verojäämä tarkoittaa myös verovelkaa tai alijäämää eli verosaatavaa.

Perintä

Perintä alkaa saatavan eräpäivän jälkeen. Perintää ovat kaikki toimenpiteet, joilla velallinen tai muu maksuvelvollinen yritetään saada suorittamaan vapaaehtoisesti velkojan saatava, joka on erääntynyt maksettavaksi (Laki saatavien perinnästä 1§). Ensimmäisen maksumuistutuksen lähettäminen eräpäivän jälkeen erääntyneestä saatavasta on jo perintälain tarkoittamaa perintää. (Lindström 2011, 167, 207, 209, 212; Pönkä ym. 2005, 22.)

Tässä tutkimuksessa perintälaki tarkoittaa Lakia saatavien perinnästä 22.4.1999/513. Laki saatavien perinnästä on luonteeltaan yleislaki. Lakia sovelletaan vain, jos asiasta muualla erityislainsäädännössä ei ole toisin säädetty. Erityislaki täydentää yleislakia, jota sovelletaan soveltuvin osin myös erityislainsäädännössä säädeltyjen saatavien perintään. Valtion eli julkisoikeudellisten saatavien perinnässä on perintälain syrjäyttäviä erityislakeja ja -asetuksia: veronkantolaki- ja asetus sekä verojen ja maksujen perinnästä perimisestä ulosottoimin annettu laki. (Pönkä ym. 2005, 24–25; Lindström 2011, 215.)

Saatavien perintää on vapaaehtoinen ja oikeudellinen perintä. Vapaaehtoisella perinnällä yritetään kotiuttaa saatava ilman tuomioistuimen ja ulosoton vaikutusta. Vapaaehtoisessa perinnässä velkoja lähettää velalliselle perintäkirjeitä (maksumuistutus) ja tekee maksusopimuksia, joilla saatava yritetään periä nopeasti, taloudellisesti ja velallista mahdollisimman vähän vahingoittaen. Jos vapaaehtoinen perintä ei ole tuottavaa, siirrytään perinnässä oikeudelliseen perintään eli saatavat peritään tuomioistuimen ja ulosoton kautta. (Lindström 2011, 2–3, 209.)

Perintälakia ei sovelleta saatavan velkomiseen tuomioistuimessa (oikeudellinen perintä), josta säädetään erikseen oikeudenkäymiskaaren säännöksissä. Perintälakia ei myöskään sovelleta saatavan perimiseen ulosottotoimin, vaan tällöin noudatetaan ulosottolain säännöksiä. (Lindström 2011, 212–215.)

Oikeudellisen perinnän tavoitteena on saada velallinen maksamaan velkansa tai tekemään maksusopimus velkojan kanssa. Toissijainen tavoite on hankkia täytäntöönpanoperuste eli oikeuden päätös, joka on yleensä oikeuden yksipuolinen päätös tai tuomio. (Lindström 2011, 264.)

Saatuun täytäntöönpanoperusteen velkoja voi tehdä ulosottoviranomaiselle täytäntöönpanohakemuksen. Tällöin ulosottomies huolehtii saatavan perinnästä aluksi vapaaehtoisella maksukehotuksella ja sen jälkeen ulosmittaamalla palkasta tms. tulosta tai omaisuudesta velan suorittamiseksi. Suoraan ulosottokelpoisia saatavia ilman tuomioistuimen päätöstä ovat esimerkiksi verot, julkiset maksut ja muut julkisoikeudelliset maksut, jotka perustuvat lakiin tai asetukseen. (Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 1 §; Lindström 2011, 215–216.)

Varsinkin julkisoikeudelliset valtion saatavat hoidetaan yhteisön omana perintänä. Kun taas kunnilla on tiettyjen erityislakien säännöksiä perusteella monia poikkeuksia tavoissa, miten julkisia maksuja peritään. (Pönkä ym. 2005, 132–136.)

Velkoja, velallinen, toimeksiantaja- ja toimeksisaaja sekä asiamies

Kun velallinen jättää maksunsa suorittamatta, hän laiminlyö maksuvelvollisuuttaan, jolloin suorittamatta jäänyt maksu erääntyy ja tuo hänelle velkaa.

Velkoja on maksun saaja. Velkoja voi myös antaa perinnän jonkun muun tehtäväksi, jolloin perintätoimeksianto ulkoistetaan eli annetaan kolmannelle osapuolelle, toimeksisaajalle. Tällöin velkojan lukuun toimii asiamies, joka voi olla ammattimaista perintää tekevä yritys: perintätoimistot, asianajo- tai lakitoimistot sekä pankit ja tilitoimistot. (Pönkä ym. 2005, 21–22.)

Perintälaissa on rajoituksia asiamiehen käyttämisestä julkisoikeudellisten saatavien perinnässä. Asiamiehelle tai toimeksisaajalle ei saa antaa perittäväksi suoraan ulosottokelpoisia valtion saatavia eikä lainvastaisesta menettelystä määrättyjä julkisoikeudellisia maksuja, joita ovat esimerkiksi oikeudenkäyntimaksu, suoritteet ajokortista ja passista sekä pysäköintivirhemaksu. Erityislaeissa määrätään, ettei esimerkiksi valtionveroa, kunnallisveroa ja sakkoa saa periä toimeksisaajan kautta vaan ne peritään suoraan ulosoton kautta. Näiden maksujen perintä kuuluu julkisyhteisön tehtäviin ja vastuulle. (Lindström 2011, 223.)

Maksamattomat verot

Jos Verohallinto ei ole saanut verovelvolliselta suoritusta maksuunpannusta verosta eräpäivään mennessä, Verohallinto lähettää verovelvolliselle maksumuistutuksen. Mikäli verovelvollinen ei maksa veroa muistutuksen jälkeenkään, Verohallinto lähettää veron ulosottoperintään. (Gustafsson 2002, 83.)

Verotilillä oleva maksamaton vero siirretään Verohallinnon perintään. Verotiliotteen niin sanotulla saldohuomautuksella ilmoitetaan maksamattoman veron siirtämisestä perintään sekä maksamattoman veron ulosottokelpoisuudesta. (Verohallinto 2012.)

Maksumuistutus

Verohallinto lähettää maksumuistutuskirjeen, kun veron maksaminen on viivästynyt eräpäivästä eli veroa ei ole maksettu eräpäivään mennessä. Maksumuistutuksen mukana tulee uusi tilillepanokortti, jossa on uusi eräpäivä, johon mennessä vero on maksettava. (Gustafsson 2002, 83.)

Maksuunpantu vero tai veron maksuunpano

Veron maksuunpanolla tarkoitetaan toimenpiteitä, joissa lasketaan veron määrä ja annetaan se verovelvolliselle tiedoksi maksamista varten. Lain mukaan maksuunpannuksi veroksi kutsutaan veroa, jonka määrän Verohallinto on laskenut ja ilmoittanut määrän sekä maksuajankohdan verovelvolliselle. (Veronkantolaki 5.8.2005/609.)

Verovelvollinen

Tässä tutkimuksessa sekä verovelvollinen että asiakas tarkoittavat verovelvollista.

Niitä, joiden velvollisuutena on verojen maksaminen, kutsutaan verovelvollisiksi. Verovelvollisia ovat sekä luonnolliset henkilöt että juridiset henkilöt. (Gustafsson 2002, 176–177.)

Yleisesti verovelvollinen on henkilö, joka asuu Suomessa, jossa hänellä on asunto ja koti. Rajoitetusti verovelvollinen on henkilö, joka saa Suomesta tuloja, mutta hänellä ei ole täällä asuntoa tai kotia. Yleisesti verovelvollisia ovat myös kotimaiset yhteisöt. (Gustafsson 2002, 176–177.)

Veronkanto

Verohallinto tekee veronkantolain määrittämiä toimenpiteitä, joilla se kantaa ja perii veroja ja maksuja verovelvollisilta. Verohallinnossa veronkantoyksiköt hoitavat maksuliikettä ja perintää sekä pitävät kirjanpitoa verovaroista. Veronkantoyksiköt hoitavat sekä palautukset liikaa maksetuista veroista että tilitykset kannetuista veroista veronsaajille. (Veronkantolaki 5.8.2005/609.)

Lisäksi Verohallinto tekee maksuun panemiensa verojen ennakonkantoa verovelvolliselta. Ennakonkantona veroja peritään esimerkiksi maatalous- ja liike-tulosta sekä varallisuudesta. (Gustafsson 2002, 35–36.)

Maksusuunnitelma, maksujärjestely

Veronkantolain 35 §:n mukaan veronkantoviranomainen voi selvittää verovelvollisen maksukykyä ja tarkoituksenmukaista perintäkeinoa verojen perimiseksi sekä ryhtyä verojen maksujärjestelyyn. Asiakas voi hakea Verohallinnolta lisäaikaa veron maksamiseen. Maksusuunnitelma voidaan tehdä, jos asiakas ei pysty muutoin selviytymään verojäämistään ja jos maksukyvyyn alentuminen on tilapäistä ja se korjaantuu maksusuunnitelman aikana. (Verohallinto 2012; Veronkantolaki 5.8.2005/609.)

Verolajit, ennakkovero ja jäännösvero

Verolajeja ovat muun muassa arvonlisävero, lähdevero, perintö- ja lahjaverot, yhteisövero, kiinteistövero ja jäännösvero. Tässä tutkimuksessa verolajeihin kuuluvat verot, maksut ja ennakkoerot. Työnantaja ilmoittaa ja tilittää Verohallinnolle työnantajan sosiaaliturvamaksun ja ennakonpidätyksen maksamistaan palkoista. Verohallinto laskee metsänhoitomaksut ja kerää sekä tilittää maksut metsänhoitoyhdistyksille. (Verohallinto 2012.)

Jos verovelvollinen ei ole maksanut riittävästi veroja ennakkoon verovuoden aikana, on hänen maksettava puuttuva osa veroista jälkikäteen jäännösverona. Verovelvollisen saamassa verotuspäätöksessä näkyvät ennakkoon maksettujen verojen ja verovuoden tulojen ja vähennysten perusteella laskettu veronpalautus tai jäännösvero. (Verohallinto, 2012.)

Verovelvollinen maksaa ennakkoeroa etukäteen verovuoden aikana. Tämä ennakkoon maksettava vero on Verohallinnon verovelvolliselle määräämää tuloveron ennakonkantoa. Ennakkovero perustuu verovelvollisen itse antamiin tietoihin tai arvioihin verovuoden toiminnastaan esimerkiksi elinkeino- ja maataloustuloa. Verovelvolliselta etukäteen ennakonkanta perityt verot, otetaan mukaan laskettaessa verovelvollisen lopullista verotusta. (Gustafsson 2002, 33–35.)

Hyvä perintätapa

Hyvää perintätapaa koskevia säännöksiä noudatetaan myös eräänntyneiden verovelkojen perinnässä. Pönkä ym. (2005) selvittävät perintälakiin sisältyvää hyvää perintätapaa, jota kuluttaja- ja yrityssaatavien perinnässä velkojan on noudatettava. Perintälain 4 §:ssä annetaan perusohjeet hyvään perintätapaan, jolla perintä voidaan suorittaa yleisesti hyväksyttävällä tavalla, sekä selvitetään sallitun ja kielletyn toiminnan rajat. (Laki saatavien perinnästä 513/1999; Pönkä ym. 2005, 37–39.)

Perinnässä on huolehdittava kaikkien osapuolten oikeusturvasta. Velkojalla on oikeus saada maksu. Vastaavasti maksuvelvollista on kohdeltava asiallisesti ja ihmisarvoa kunnioittaen, vaikka hän olisi laiminlyönyt maksamistaan. Pönkä ym. (2005) mukaan

kuluttaja- ja yrityssaatavien perinnässä tehdyt virheet ovat luonteeltaan enimmäkseen väärinkäsityksiä. (Pönkä ym. 2005, 37–39.)

Yleisesti perintälain hyvän perintätavan säännökset ohjeistavat velkojaa siten, ettei perinnässä saa käyttää hyvän perintätavan vastaista eikä velallisen kannalta epäasiallisia ja sopimattomia menettelyjä. Hyvän perintätavan mukaisesti perintää on tehtävä asiallisesti ja tahdikkaasti sekä velallisen yksityisyyttä kunnioittaen. (Pönkä ym. 2005, 38–39.)

Hyvää perintätapaa täsmennetään perintälaisissa, jossa esitetään hyvän perintätavan vastaiset kielletyt menettelytavat. Perinnässä velalliselle ei saa antaa väärää tai harhaanjohtavia tietoja laiminlyönnin seuraamuksista tai hänen oikeusasemasta eikä velalliselle saa aiheuttaa tarpeettomia kuluja tai haittaa. Pönkä ym. (2005) mukaan nämä säännökset velvoittavat kaikkia perintää suorittavia tahoja. (Pönkä ym. 2005, 38–39, 81, 85.)

On hyvän perintätavan mukaista, että velkoja muistuttaa velallista eräänytyneestä saatavasta vähintään yhdellä maksumuistutuksella ennen kuin saatava siirretään ulosottoon, perintätoimistoon tai alioikeuteen. Velan vapaaehtoinen suorittaminen on sekä velkojan että velallisen kannalta parasta. Julkisoikeudellisen saatavan perinnän tavoitteena on, että velallinen maksaisi velkaansa pois tekemällä maksusuunnitelman maksuvyn heikentyessä. (Pönkä ym. 2005, 55, 100; Lindström 2011, 169.)

Hyvään perintätapaan kuuluu, että täytäntöönpano keskeytetään odottamaan asian lopullista ratkaisua. Toisin sanoen veron perintää ei aloiteta, tai jos perintä on jo aloitettu, se keskeytetään. Täytäntöönpanon keskeytys tarkoittaa joko täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä. Täytäntöönpanon kieltäminen annetaan ennen veron täytäntöönpanoa eli perintää ja täytäntöönpanon keskeytys tehdään perinnän aloittamisen jälkeen. Veron täytäntöönpanon keskeyttämisestä säädetään muun muassa laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta ja ulosottokaareissa. Keskeytysmääräys koskee sekä verohallinnon että ulosoton perimistoimenpiteitä. (Verohallinto 2012.)

4 Verojen maksaminen ja perintä

Verojen maksua ja saatavien perintää Verohallinnossa määrittävät seuraavat lait: laki Verohallinnosta, veronkantolaki ja laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta sekä ulosottokaari. (Laki Verohallinnosta 11.6.2010/503; Veronkantolaki 5.8.2005/609; Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 15.6.2007/706; Ulosottokaari 15.6.2007/705.)

Perintälaki määrittelee perinnän toimenpiteinä, joiden tavoitteena on saada velallinen vapaaehtoisesti maksamaan eräännytynyt saaminen velkojalle (Laki saatavien perinnästä 1 §). Verohallinto tekee perintää maksamatta jääneen veron tai maksun saamiseksi verovelvolliselta.

4.1 Perinnän menettelyt

Verohallinnon käyttämiä perintämenetelmiä ovat automaatio-, tapauskohtainen ja oikeudellinen perintä. Ensimmäinen perintäkeino on automaatioperintä. Eräpäivänä maksamatta jääneet verot ja maksut käsitellään perinnän tietojärjestelmässä, jossa tapahtuu perintäkeinovalinta järjestelmään määriteltyjen parametrien perusteella. Automaatioperintää ovat tietojärjestelmän valvonta-ajojen ohjaamina tulostuvat maksumuistutukset, verotiliotteeseen muodostettavat saldohuomautukset ja ilmoitukset perintään siirrosta. Maksumuistutukset käynnistävät perinnän. (Verohallinto 2012.)

Verovelat lähetetään ulosottoon sähköisesti ulosoton valtakunnalliseen tietojärjestelmään, jossa asia tulee vireille ulosottohakemuksen saavuttua järjestelmään. Perintätoimenpiteiden lisäksi Verohallinto voi julkaista eli protestoida tiedot maksamattomista veroista ja maksuista Suomen Asiakastieto Oy, Edita Oy ja Bisnode Finland Oy sekä Kauppalehden, Taloussanomien ja Virallisen lehden niin sanotulla protestilistalla. Huhtikuusta 2012 alkaen ulosotossa oleva maksusuunnitelma ei estä protestointia. Julkaiseminen edellyttää, että asiakasta on huomautettu maksamattomasta, julkaisukelpoisesta verosta esimerkiksi verotiliotteella. Julkaisukelpoisia ovat ennakonpidätys, työnantajan sosiaaliturvamaksu ja arvonnlisävero sekä edellä mainittujen verojen ja maksujen korotukset ja veronlisäykset. Tällaisella julkisuusuhkaisella maksukehotuksella, jolla velallista kehoitetaan maksamaan saatava määräajassa, on vaikutusta velalliseen, jolla ei ole

aikaisempaa maksuhäiriömerkintää. Julkaisemisen estää esimerkiksi Verohallinnon perinnässä tehty maksusuunnitelma. (Verohallinnon ohje Dnro 594/559/2011.)

Tapauskohtaista perintää tehdään asiakkaan kanssa sopimalla erääntyneen veron maksaminen maksujärjestelyn avulla. Maksujärjestelyssä perintämenetelmänä voi olla maksusuunnitelma, velkomuskirje tai maksumuistutus sekä ulosottohakemus. Järjestelmästä voidaan tulostaa velkomuskirje tai maksumuistutus, mikäli asiakas haluaa maksaa juuri tiettyjä veroeriä. Asiakkaan niin sanottu perinnän saldomaksuviite annetaan, kun suoritus halutaan kohdistaa verovelkoille kuittausjärjestyksessä. Maksujärjestelyä valvotaan ja seurataan automaation tuottamien raporttien avulla. (Verohallinto 2012.)

Kun asiakkaalta ei ole saatu maksusuoritusta vapaaehtoisin perinnän keinoin, siirrytään oikeudelliseen perintään, jolloin velallinen joko maksaa velan tai tekee maksusuunnitelman. Oikeudellisessa perinnässä velkoja hankkii täytäntöönpanoperusteeseen päätöksen tuomioistuimelta. Verohallinnossa oikeudellisen perinnän menetelmiä ovat konkurssi, yrityssaneeraus ja yksityishenkilön velkajärjestely. (Lindström 2011, 215; Verohallinto 2012.)

Asiakas voi hakea veron maksamiseen lisäaikaa Verohallinnolta. Veronkantoviranomainen voi ryhtyä verojen perimiseksi maksujärjestelyyn (Veronkantolaki 35 §), jos asiakkaan maksukyky on tilapäisesti heikentynyt. Asiakkaalla ei ole subjektiivista oikeutta maksujärjestelyyn, vaan Verohallinto harkitsee maksujärjestelyn aina tapauskohtaisesti. Verohallinnon perinnän tapauskohtaisen perinnän maksujärjestelyohjeet ja -menettelyt ovat perustana. (Verohallinto 2012.)

Kun vero tai maksu on erääntynyt ja asiakas on saanut maksumuistutuksen tai asiakkaan verotiliotteella on ilmoitettu perintään siirrosta (Verohallinnon julkaisu 334.10 1.6.2010.)

4.2 Siirto perintään ja maksujärjestelyyn ryhtyminen

Vero on maksettava viimeistään eräpäivänä, vaikka asiakas olisi hakenut verotukseensa muutosta. Verohallinto lähettää maksumuistutuksen, jos asiakas ei ole maksettu veroa kuukauden kuluessa alkuperäisestä eräpäivästä. Maksumuistutusta ei lähetetä verotili-

menettelyyn kuuluville veroille, joita ovat kausiveroilmoituksella ilmoitettavat arvo-lisävero, työntäjän ennakonpidätys ja sosiaaliturvamaksu maksetuista palkoista. Verotilin täsmäytyspäivänä muodostetaan verotiliote, jolla huomautetaan verotilillä olevasta maksamattomasta saldosta. Verotiliotteella ilmoitetaan päivämäärä, johon mennessä velvoitteet on maksettava verotilille. Tämän päivämäärän jälkeen maksamattomat velvoitteet siirretään verotililtä Verohallinnon perintään. (Verohallinto 2012.)

4.3 Maksujärjestely

Maksujärjestely aloitetaan kartoittamalla asiakkaan maksukyky, verojen ja maksujen kokonaistilanne. Tutkitaan asiakkaan erääntyneet ja maksuunpannut verot ja maksut sekä arvioidaan verojen maksamisen tilanne. Mikäli asiakas on verovelvollinen verotili-menettelyssä oleville veroille, tutkitaan verotilin tilannetta. Lisäksi selvitetään asiakkaan perintehistoriaa jo tehtyjen perinnän toimenpiteitten laatua, tilannetta ja vaiheita. (Verohallinto 2012.)

Asiakas voi pyytää maksujärjestelyä erääntyneille veroille ja maksuille joko kirjallisesti vapaamuotoisella hakemuksella tai suullisesti soittamalla Verohallinnon valtakunnalliseen palvelunumeroon tai käymällä verotoimistossa. Helmikuusta 2012 lähtien asiakas on voinut hakea maksujärjestelyä verkkopalvelun kautta Verohallinnon internetsivuilla (liite 2). (Verohallinto 2012.)

Verohallinto voi harkintansa mukaan tehdä asiakkaan kanssa maksujärjestelyn. Asiakkaan maksujärjestelyn edellytykset ja esteet tutkitaan ja verovelka jaetaan maksueriin sekä sovitaan maksuaikataulu. Asiakkaalle lähetään sopimus maksujärjestelystä sekä tilisiirtolomakkeet maksamista varten. Uusia veroja ei voi lisätä jälkeinpäin maksujärjestelyyn. (Verohallinto 2012.)

4.3.1 Maksujärjestelyn edellytykset ja esteet

Maksujärjestely aloitetaan kartoittamalla asiakkaan edellytykset maksujärjestelyyn. Asiakas haluaa ja pystyy maksamaan veronsa, mutta hän tarvitsee lisää aikaa maksamiseksi. Toisin sanoen asiakkaan verojen maksukyky on tilapäisesti alentunut, mikä voidaan korjata maksujärjestelyn aikana. Ennen kaikkea hänellä on pätevä syy tarvit-

semalleen lisääjälle, mitä ovat esimerkiksi yrityksillä rahoitusvaikeudet, suhdannevaihtelut ja muut liiketoiminnalliset syyt sekä henkilöillä sosio-ekonomiset perusteet kuten sairaus, työttömyys, elatus- ja asevelvollisuus. (Verohallinto 2012.)

Maksujärjestelyn esteenä voi olla verovelvollisen lakisääteisen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti. Asiakas ei ole antanut ilmoituksia ajallaan muun muassa kausiveroilmoitus arvonlisäverosta ja työntajamaksuista sekä tuloveroilmoitus. Tämän lisäksi maksujärjestelyn esteenä ovat erääntyneet ja maksamattomat ennakoverot sekä ulosoton perittävinä olevat verot. Mikäli asiakkaalla on vielä maksamatta veroja aikaisemmasta maksujärjestelystä, tämä on myös maksujärjestelyn esteenä, koska asiakkaalla voi olla vain yksi voimassa oleva maksujärjestely kerrallaan. (Verohallinto 2012.)

Lisäksi maksujärjestelyn saamiseen vaikuttavat maksamattomien verojen määrä ja pyydetty maksuaika sekä asiakkaan maksukäyttäytyminen. (Verohallinto 2012.)

4.3.2 Maksujärjestelyn kesto ja voimassaolo

Maksujärjestely voi olla lyhytaikaista, jolloin asiakas maksaa koko verovelan tai erääntyneet saatavat sovittuna aikana. Maksujärjestely kestää enimmillään 24 kuukautta. Maksujärjestelyn kesto sovitaan asiakkaan kanssa ja se on voimassa sovitun ajan. (Verohallinto 2012.)

Verohallinto seuraa maksujärjestelyä tietojärjestelmän automaatiovalvonnassa. Maksujärjestelyn sopimusehtoja on noudatettava, jotta se pysyy aktiivisena voimassa. Maksuerät on maksettava eräpäivänä eikä uutta verovelkaa saa tulla. Oma-aloitteiset verot on maksettava sekä ilmoitukset annettava ajallaan samoin muut verot maksettava ajallaan. (Verohallinto 2012.)

4.3.3 Maksujärjestelyn päättyminen

Mikäli asiakas laiminlyö eikä noudata maksujärjestelyn sopimusehtoja, maksujärjestely raukeaa. Asiakkaalle lähetetään kirjallinen ilmoitus maksujärjestelyn raukeamisesta. Verohallinnon perinnästä maksamattomat verojäämät siirretään ulosottoon perittäväksi. Verohallinto ilmoittaa julkaistavaksi maksamattomat verojäämät: arvonlisäveron, en-

nakonpidätyksen ja työnantajan sosiaaliturvamaksun. Maksamattomat verojäämät voidaan liittää konkurssilaissa tarkoitettuun maksukehotukseen tai konkurssihakemukseen aikataulun mukaan. (Verohallinto 2012.)

4.3.4 Sähköinen maksujärjestelyhakemus

Hallituksen esityksessä (HE 221/2008) verotililaiksi sekä laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta on maininta verkkopalvelussa tehtävästä sähköisestä maksujärjestelystä. Verotilijärjestelmään tullaan siirtämään lisää verolajeja, joten luonnollisesti verojen perintää siirretään verkkopalvelun kautta toimitettavaksi. Verohallinnon perinnän tietojärjestelmän uudistaminen on jo meneillään. Tavoitteena on parantaa asiakaspalvelua sekä tehostaa Verohallinnon toimintaa. Kaiken kattavaa verotilimenettelyä saatua hyötyä voidaan arvioida vasta, kun kaikki verolajit ovat mukana sekä koko verotusprosessi ilmoittamisesta perintään. (Lehdenheimo 2011; Hallituksen esitys Eduskunnalle verotililaiksi sekä laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta 2008.)

21.2.2012 alkaen asiakas on voinut hakea maksujärjestelyä täyttämällä Verohallinnon internetsivuilla olevan sähköisen maksujärjestelypyyntölomakkeen (liite 2). Asiakkaan verovelkojen tilanteen on täytettävä seuraavat ehdot: verovelan määrä on enintään 8 000 euroa, asiakkaalla ei ole veroja ulosotossa perittävänä ja asiakas on antanut lakisääteiset veroilmoitukset. Lisäksi asiakkaalla ei ole maksamatta ennakveroja eikä myöskään aikaisempaan maksujärjestelyyn kuuluneita veroja ole maksamatta. Kun maksujärjestelystä on kirjallisesti sovittu, Verohallinto ei lähetä maksujärjestelyyn kuuluvaa veroa perittäväksi ulosottoon. (Verohallinto 2012.)

5 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää sähköisesti haetun maksujärjestelyn toteutumista ja vaikuttavuutta verovelan maksamisessa. Maksujärjestelyn vaikuttavuuden selvittämiseksi tutkitaan haettuja maksuaikoja ja eriä, verovelan määrää ja verovelan maksamisesta selviytymistä haetussa aikataulussa.

Tutkimusongelmassa etsitään ja selvitetään, miten asiakkaan ehdotus maksujärjestyksi verovelan maksamisessa toteutuu.

5.1 Tutkimusmenetelmän valinta ja kuvaus

Tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet määrittävät, mitä tutkimusmenetelmiä kannattaa valita tutkimuksen ratkaisemiseksi tai toteuttamiseen (Heikkilä 2010, 14). Tämän työn tutkimusongelman ja tutkimuksen tavoitteen perusteella empiiriseen tutkimukseen saadaan vastauksia käyttämällä kvantitatiivista tutkimusmenetelmää.

Heikkilän mukaan empiiriset tutkimukset voidaan luokitella esimerkiksi tutkimuksen tarkoituksen, aikaperspektiivin, tutkimusotteen tai tiedonkeruumenetelmän mukaan eri tutkimustyyppeihin. Tämä tutkimus on aikaperspektiivin suhteen pitkittäistutkimus, jossa kohderyhmän tietoja seurataan ja mitataan eri ajankohtina. Lisäksi tutkimuksessa pyritään selvittämään kerätystä aineistosta saadun tiedon välisiä syy- ja seuraussuhteita. Tutkimuksen tutkimusote on selittävää eli kausaalista tutkimusta. (Heikkilä 2010, 14.)

Kvantitatiivinen tutkimus on määrällistä tutkimusta. Tutkimuksessa saatu empiirinen tutkimusaineisto on määrällistä ja sitä voidaan mitata ja käsitellä tilastollisin menetelmin (Heikkilä 2010, 16). Koska tämän tutkimuksen tavoitteena oli saada selville haetun maksujärjestyksen toteutumista ja vaikuttavuutta verovelan maksamisessa, tarvittiin täsmällistä tietoa siitä, miten asiakas oli hoitanut hakemaansa maksujärjestelyä sovittujen ehtojen mukaisesti pysymällä maksuaikataulussa. Tutkimusongelmaan saadaan vastaukset keräämällä maksujärjestelyistä empiiristä tutkimusaineistoa, jossa tieto on numeerisessa muodossa. Saatu määrällinen aineisto käsitellään ja analysoidaan tilasto-ohjelmalla.

5.2 Tutkimusaineiston kerääminen ja käsitteleminen sekä tutkimuksen vaiheet

Tutkimusongelman perusteella tutkimuksen kohderyhmänä eli perusjoukkona ovat verovelvollisten Verohallinnon verkkopalvelun kautta sähköisesti lähettämät maksujärjestelyä koskevat hakemukset.

Heikkilän mukaan tutkimustiedot voidaan syöttää, käsitellä ja analysoida kaikissa kvantitatiivisissa tutkimuksissa samaan tapaan, vaikka tietojen keruutavat poikkeavat toisistaan (Heikkilä 2010, 22). Tässä tutkimuksessa tarvittava aineisto poimittiin ja kerättiin Verohallinnon tietojärjestelmän perintäsovelluksesta opinnäytetyön tekijän toimesta. Tutkimusaineisto kerättiin useana ajanjaksona johtuen eripituisista maksujärjestelyjen voimassa oloajoista. Lisäksi seurattiin maksujärjestelyjen raukeamisia, jotka aiheutuvat verovelvollisen laiminlyönneistä sovitun maksujärjestelyn aikataulun tai ehtojen tai muiden laiminlyönneistä. Aineisto kerättiin heinäkuussa 2012 sekä syyskuun puolivälissä 2012.

Tutkimusaineisto kerättiin Excel-laskentataulukon, josta tutkimukseen tarvittavaa tietoa on helppo työstää. Muokattu tutkimusaineisto siirrettiin SPSS-tilasto-ohjelmaan, jonka avulla aineistoa käsiteltiin ja analysoitiin tilastollisin menetelmin tutkimuksen tavoitteisiin sopivammaksi.

5.2.1 Otanta ja otantamenetelmät

Tutkimuksen tavoitteet vaikuttivat siihen, että tutkimus tehtiin otantatutkimuksena. Tutkimuksessa tutkittiin tietyn aikavälin aikana jokainen kohderyhmän eli perusjoukon jäsen. Kokonaistutkimukseen päädyttiin, koska perusjoukko oli pieni sekä maksujärjestelyn kesto rajoitti otantaa. (Heikkilä 2010, 33–34.)

Tutkimusaineistoa jouduttiin kuitenkin täydentämään, jotta saataisiin luotettavaa tietoa osakeyhtiöitten hakemista maksujärjestelyistä. Tutkimusta täydennettiin harkintaan perustuvalla otantatutkimuksella, jotta tulokset olisivat luotettavia ja saataisiin edustava pienoiskuva perusjoukosta. Saatu otos edusti samoja tutkittavia ominaisuuksia ja samassa suhteessa kuin perusjoukossa. Tällä tavoin varmistettiin, että tilastollisia tunnuslukuja arvioitaessa ja yleistäessä päästäisiin luotettavammin lähelle perusjoukon arvoja. (Heikkilä 2010, 33–34, 40.)

Toisaalta Kananen (2008) on todennut, että kvantitatiivisessa tutkimuksessa onnistutaan harvoin otoksen valinnassa. Otoksen eli edustavan joukon pitäisi olla pienoiskuva tai peilikuva perusjoukosta. Jotta saataisiin luotettavia tuloksia, pitäisi havaintoyksiköitä olla riittävä määrä, jotka kattaisivat koko perusjoukon. (Kananen 2008, 13.)

Perusjoukon heterogeenisuus ja tarkkuusvaatimus vaikuttavat otoksen kokoon. Tässä tutkimuksessa otoksen muuttujien välinen hajonta oli suuri, joten otokseen otettiin suurempi määrä tilastollista aineistoa. (Kananen 2008, 71.)

5.2.2 Tutkimusaineisto

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkimusaineistoa joudutaan määrittelemään ja luokittelemaan muuttujien avulla. On määriteltävä myös, mitä tietoa muuttujista halutaan. Muuttujat ovat ominaisuuksia, jotka määritellään, luokitellaan ja mitataan mittaasteikon lukuina. Jotta aineistosta saadut tulokset voidaan käsitellä ja analysoida tilasto-ohjelmalla, muuttujille laaditaan mittarit, joihin liittyvät tiettyä arvoa vastaavat ominaisuudet. (Kananen 2008, 16–17, 20–21.)

Tutkimuksessa analysoidaan havaintoyksikköjä eli tutkimuksen kohteina olevia maksujärjestelyhakemuksia. Havaintoyksikköjen ominaisuuksia, joita mitataan, kutsutaan muuttujiksi. Muuttujien arvot kerätään ja syötetään havaintomatriisiksi tilastollista käsittelyä varten. Tutkimuksen aineisto kerättiin havaintomatriisiin, joka oli Excel-laskentataulukko, jossa vaakarivit vastasivat tilastoyksiköitä ja pystysarakkeet muuttujia. Vaakariveille tallennettiin yhden havainto- tai tutkimuskohteen tieto eli yhden maksujärjestelypyyntöhakemuksen tiedot ja pystysarakkeille eriteltiin muuttujien tiedot yhdestä hakemuksesta. (Heikkilä 2010, 123.)

5.3 Aineiston analysointimenetelmät

Heikkilän (2010) mukaan kvantitatiivinen tutkimuksen analysointi on yksiselitteisempää kuin kvalitatiivisen. Kvantitatiivista tutkimusta käytetään, kun halutaan selvittää määriä, riippuvuuksia ja syy-seuraussuhteita. Havaintoyksiköistä saatua aineistoa analysoidaan tilastollisin menetelmin, joista saatuja tuloksia voidaan yleistää vastaamaan perusjoukkoa. Tässä tutkimuksessa tutkimusongelmaa kuvaillaan myös siten, että empiiristä aineistoa analysoitaessa useita muuttujia tutkitaan samanaikaisesti. Analyysimenetelmiksi riittävät tutkimusaineistosta saatavat ilmiötä kuvaavat tunnusluvut sekä kahden muuttujien välisiä yhteyksiä ja riippuvuuksia ristiintaulukointi sekä riippuvuusanalyysi.

Lisäksi analysoitiin aineistoa käyttämällä korrelaatio- ja regressioanalyysia. (Kananen 2008, 51, 56–65; Heikkilä 2010, 18.)

Tutkimusaineiston muuttujista osalle (luonnollinen henkilö, yksityinen elinkeinonharjoittaja, osakeyhtiö) saadaan arvot luokittelu- eli nominaaliasteikolla. Välimatka- eli intervalliasteikolla kuvataan verovelan määrää. Suhdeasteikkoa eli absoluutista asteikkoa käytetään maksujärjestelyn pituuden muuttujan arvona. (Heikkilä 2010, 81–82.)

5.4 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta mittaavat reliabiliteetti ja validiteetti. Tutkimuksen validiteetti eli pätevyys osoittaa sen, miten hyvin tutkimus onnistui mittaamaan juuri niitä asioita, mitä tutkimuksella oli tarkoitus selvittää. Saatiinko kerättyä määritellyille muuttujille aineistoa, josta saataisiin tutkimuksen tavoitteisiin soveltuvia tarkkoja ja oikeanlaisia vastauksia? (Heikkilä 2010, 29–30.)

Tässä tutkimuksessa tutkittavan aineiston käsitteet ovat yleisesti perinnässä käytettyjä. Tutkimuksessa määriteltiin muuttujat, joita tutkittiin ja joiden mittaamista varten laadittiin tutkimuskohtainen mittaristo. Näin ollen tutkittavat muuttujat edustavat jo perinnän vakiintuneita käsitteitä.

Tutkittavaan aineistoon valittava perusjoukko oli selkeästi määriteltävissä ja rajattavissa, koska tutkimukseen tarvittiin tietoa vain hyväksytyistä maksujärjestelyistä. Näin ollen edustavan otoksen saaminen määritellystä perusjoukosta antaa saaduille tuloksille hyvän validiteetin. (Heikkilä 2010, 29–30.)

Tutkimuksen reliabiliteetti eli luotettavuus kuvaa tulosten tarkkuutta ja sitä, etteivät tulokset ole sattumanvaraisia. Tutkimusaineisto on kerätty Verohallinnon perinnän tietojärjestelmästä, mikä antaa tutkimukselle luotettavan perustan. Tutkimusaineisto on kerätty huolellisesti eikä siinä ole havaittu huomattavia virheitä. Tutkimuksen tuloksia on pyritty analysoimaan ja tulkitsemaan tarkasti ja kriittisesti. Tutkimus voidaan toistaa, jolloin saadut tulokset olisivat samansuuntaisia tämän tutkimuksen tulosten kanssa. Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan pitää pääsääntöisesti luotettavina.

Kananen (2008) on todennut tutkimuksen kaikissa vaiheissa olevan mahdollisuuksia virheisiin. Usein perusjoukosta on valittu liian pieni ja suppea osa perusjoukkoa eli otos on liian pieni johtopäätösten tekemiseksi. (Kananen 2008, 51.)

Jotta otos edustaisi koko tutkittavaa perusjoukkoa, otoksen koon on oltava riittävän suuri. Kananen (2008) toteaa, ettei otoskoon kasvattaminen lisää tutkimuksen luotettavuutta suoraviivaisesti, vaan alussa tiettyyn rajaan saakka tulosten tarkkuus kasvaa voimakkaasti. (Kananen 2008, 71; Heikkilä 2010, 30.)

Tässä tutkimuksessa otoskoko oli 279, josta saadut tulokset kuvaavat riittävästi havaintoyksiköjä, joista voidaan tehdä luotettavia päätelmiä. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa otoksen pitäisi olla numeerisesti suuri, jotta otos olisi edustava. Otokseen saatiin osakeyhtiötä suhteellisesti liian vähän, siksi tutkimusaineistoon poimittiin lisää osakeyhtiöitä huhtikuulla tulleista hyväksytyistä maksujärjestelyistä.

Toisaalta tutkimusaineiston otannan ajankohta antoi tutkimukselle ajallisen kehyksen tarkastelujaksolle, jotta tutkimus oli mahdollista tehdä. Verovelvollisen hakema maksuaika antoi tutkimuksen otannalle raamit, sillä maksujärjestelyn voimassa oloajat määrittivät tutkimusaineiston keräilyn ja seurannan tarkasteluajankohdat.

Tutkimuksen kesto ja ajoitus näkyy saaduissa tuloksissa. Tutkimusaika jäi lyhyeksi. Havaintoyksiköt ovat hyväksytyjä maksujärjestelyjä ja ne edustavat kokonaisuutena perusjoukosta reilun kuukauden ajalta. Tämä näkyy tutkimustulosten painottumisessa luonnollisiin henkilöiden ja toiminimiin, sillä helmikuussa eräännyttyä maksettavaksi jäännösveron toinen erä. Eräännytyneelle jäännösverolle lähetetään maksumuistutukset juuri helmi- ja maaliskuussa. Tämä näkyy tutkimuksen aineistossa ja tuloksissa.

Suurten yritysten tarvitsemat maksujärjestelyt ovat yleensä laajempia ja moninaisempia sekä verovelan määrän että tarvittavan maksuaikataulun suhteen kuin mitä on mahdollista saada sähköisesti haetun maksujärjestelyn puitteissa. Tässä tutkimuksessa tämä tuli esiin muun muassa siinä, että havaintoyksiköistä vain pieni osa oli osakeyhtiöitä.

Tämän tutkimuksen otoskoko on mielestäni riittävän edustava tässä vaiheessa, kun sähköisesti maksujärjestelyä on voinut hakea vasta helmikuun loppupuolelta lähtien. Maksuaikaa on voinut hakea kolmesta kuukaudesta kuuteen kuukauteen. Tutkimusaineistoon kertyi otoksia helmi-maaliskuulta 2012 sekä huhtikuun poiminnasta yhteensä 279 havaintoyksikköä, joita voitiin analysoida tilastollisin menetelmin.

Heikkilän (2010) mukaan tutkimustietojen on oltava täsmällisiä ja tuoreita. Tutkimusaineistoon kerätyt tiedot maksujärjestelyistä ovat tarkkoja ja ajantasaisia, sillä aineistoa kerättiin useissa vaiheissa. Viimeisen poiminnan jälkeen tuloksista tehtiin lopullinen havaintomatriisi, joka analysoitiin SPSS-tilasto-ohjelmalla. (Heikkilä 2010, 32.)

Tutkimuksen otokseen otettiin kaikki mahdolliset perusjoukon jäsenet. Tutkimuksen luottamustaso kertoo se, miten otoksesta saadut tulokset todennäköisesti ja millä varmuudella tulkitsevat tai vastaavat perusjoukkoa. Mitä suurempi on otoskoko sitä varmempi luottamustaso saavutetaan. Heikkilän mukaan 95 prosentin luottamustaso on riittävä. Tutkimus antaa vain arvion tuloksesta eikä koskaan täysin täsmällistä tulosta. (Heikkilä 2010, 42.)

Lisäksi tilasto-ohjelmissa ei oteta huomioon perusjoukon kokoa, "vaan testaukset perustuvat tutkittavien absoluuttisiin määriin". Vaikka otantasuhde olisi pieni eli otos olisi pieni osa perusjoukosta, arvioinnin tarkkuuteen ei vaikuta perusjoukon koko, vaan otoskoko ja perusjoukon hajonta. (Heikkilä 2010, 42.)

6 Tutkimustulokset

Tämä tutkimus pohjautuu Verohallinnon perinnän tietojärjestelmästä kerättyyn tutkimusaineistoon, josta saatuja tuloksia on analysoitu käyttämällä kvantitatiivisia tutkimusmenetelmiä sekä tutkijan omia päätelmiä. Valitun kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän perusteella tutkimustulokset kuvataan numeerisesti. Aineistosta saatuja tuloksia tutkitaan sekä selvitetään asioiden välisiä riippuvuuksia muuttujien avulla. Juuri tilastollisen päättelyn avulla tutkimustulokset pyritään yleistämään ja vetämään johtopäätökset siten, että ne koskevat havaintojoukkoa suurempaa joukkoa. Taulukot ja kuvat havainnollistavat tutkimustuloksia. (Heikkilä 2010, 16.)

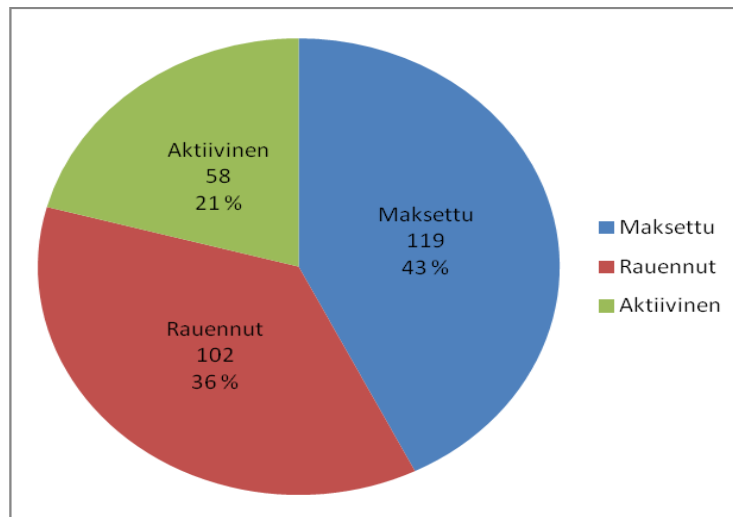
Tutkimuksen aineisto kerättiin Microsoft Excel -taulukkolaskentaohjelmalla havaintomatriisiksi. Saatu kvantitatiivinen aineisto muutettiin numeraaliseen muotoon, jotta sitä voitiin analysoida SPSS-tilastoanalyysiohjelman avulla. Tämän jälkeen saadut tulokset tutkittiin ja analysoitiin. Tuloksia kuvailtiin sanallisesti sekä havainnollistettiin taulukoin ja kaavioin.

Tutkimuksella haluttiin löytää vastauksia siihen, miten asiakkaan ehdottama maksujärjestely toteutuu verovelan maksamiseksi. Analysoiduista tuloksista haettiin vastauksia myös siihen, ketkä hakevat verkkopalvelun kautta maksujärjestelyä. Samalla oli tärkeää selvittää haetun maksujärjestelyn verovelan määrää sekä se, mitkä ovat haettuun maksujärjestelyyn kuuluvat veroverolajit. Tutkimuksella haluttiin selvittää, kuinka pitkää maksuaikaa verovelvollinen hakee.

Aluksi aineistoa käsiteltiin ja tutkittiin jokaisen muuttujan saamia arvoja, joita kuvailtiin ja havainnollistettiin. Tutkimukseen saatiin 279 havaintoyksikköä, jotka edustivat sähköisesti haettuja ja Verohallinnon hyväksymiä maksujärjestelypyyntöjä eräänntyneen verovelan maksamiseksi. Tutkimuksessa havaintojoukon ajatellaan edustavan koko maksujärjestelyn tehnyttä joukkoa. Syyskuun 2012 puolessavälissä tehdyn kartoituksen (taulukko 1) mukaan tutkituista maksujärjestelyistä verovelvolliset olivat hoitaneet ehdottamansa aikataulun mukaisesti melkein 43 prosenttia (42,7). Toisin sanoen 119 (119/279) hyväksyttyä maksujärjestelyä oli hoidettu ja maksettu haetun aikataulun puitteissa. Rauenneita maksujärjestelyjä, jotka johtuivat maksuohjelman laiminlyönteistä, oli lähes 37 prosenttia (102/279). Voimassa olevia aktiivisia maksujärjestelyjä oli lähes 21 prosenttia (58/279) tutkituista.

Taulukko 1. Maksujärjestelyn toteutuminen, n=279.

	n	%
Maksettu	119	42,7
Rauennut	102	36,6
Aktiivinen	58	20,8
Yhteensä	279	100,0

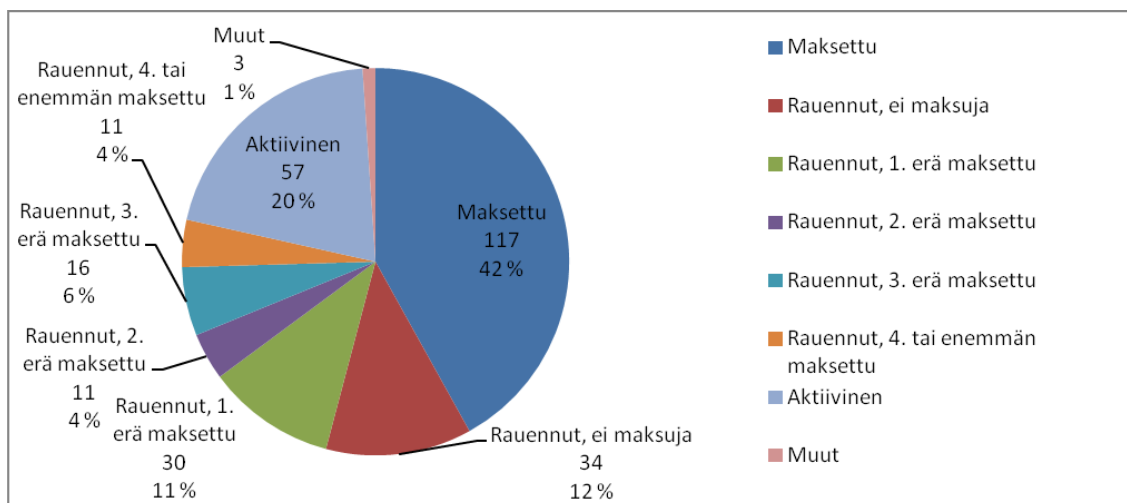

Kuvio 1. Maksujärjestelyn toteutuminen, n=279.

Kun tutkimusaineistosta analysoitiin maksujärjestelyn mukaisia asiakkaiden suorittamia maksuja, saatiin selville, että suurin osa 41,9 prosenttia (117/279) oli maksettu maksuaikataulun mukaisesti. 12,2 prosenttia (34/279) asiakkaista ei ollut lyhentänyt lainkaan pyytämäänsä maksujärjestelyä ja haetun maksujärjestelyn mukainen verovelka oli jätetty hoitamatta, jolloin maksujärjestely oli rauennut. Lisäksi saatiin selville, että rauenneita maksujärjestelyjä, joissa vain ensimmäinen erä oli maksettu, oli 10,8 prosenttia (30/279). Tutkimusaineiston viimeisessä keräysvaiheessa syyskuussa 2012 maksujärjestelyistä oli aktiivisina 20,4 prosenttia (57/279).

Taulukko 2. Maksujärjestelyn mukaiset maksut, n=279.

	n	%
Maksettu	117	41,9
Rauennut, ei maksuja	34	12,2
Rauennut, 1. erä maksettu	30	10,8
Rauennut, 2. erä maksettu	11	3,9
Rauennut, 3. erä maksettu	16	5,7
Rauennut, 4. tai enemmän maksettu	11	3,9
Aktiivinen	57	20,4
Muut	3	1,1
Yhteensä	279	100,0

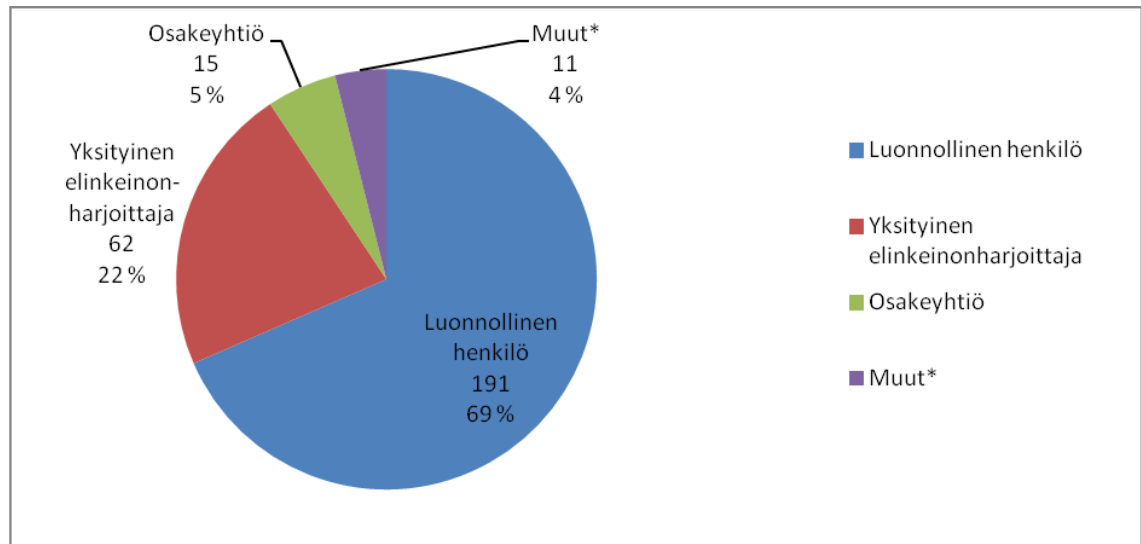
Kuvio 2. Maksujärjestelyn mukaiset maksut, n=279.

Tutkimusaineiston analyysin perusteella saatiin selville, että luonnolliset henkilöt hakivat eniten sähköisesti maksujärjestelyä 68,5 prosenttia (191/279) tutkituista. Seuraavaksi eniten 22,2 prosenttia (62/279) maksujärjestelyä hakivat yksityiset elinkeinonharjoittajat. Osakeyhtiötä maksujärjestelyn hakijoista oli 5,4 prosenttia (15/279) ja loput noin 4 prosenttia (11/279) olivat muun muassa metsäyhtymiä, kuolinpesiä sekä avoinja kommandiittiyhtiötä.

Taulukko 3. Maksujärjestelyä hakeneet, n=279.

	n	%
Luonnollinen henkilö	191	68,5
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	62	22,2
Osakeyhtiö	15	5,4
Muut*	11	3,9
Yhteensä	279	100,0

* Metsäyhtymä, ay, ky, kuolinpesä

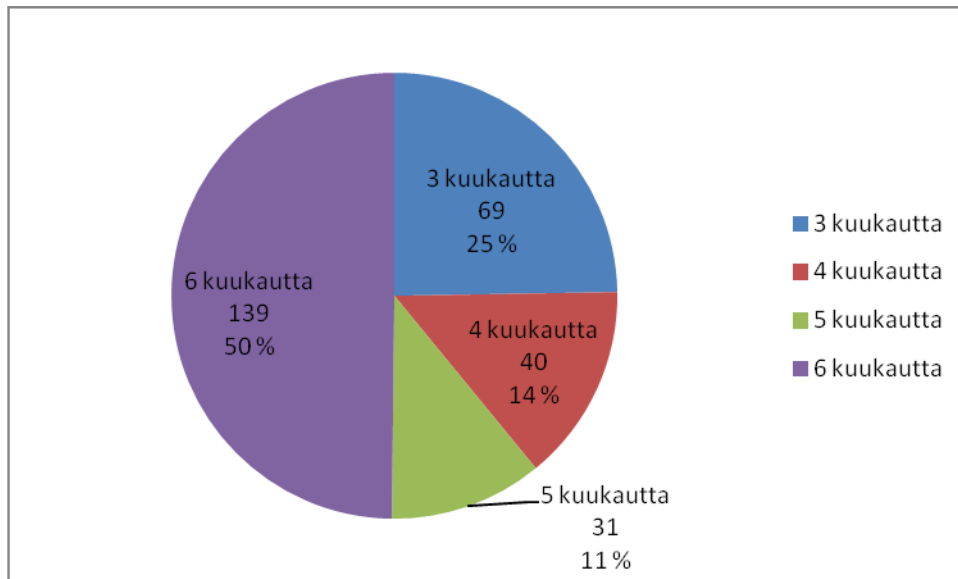

Kuvio 3. Maksujärjestelyä hakeneet, n=279.

Tutkittaessa aineistoa eräänntyneelle verovelalle haetun maksuajan suhteen analyysi osoitti, että verovelallinen hakee verovelalleen pitkää maksuaikaa. 6 kuukautta maksuaikaa tarvitsi lähes puolet hakijoista (139/279). Toisaalta melkein neljännes 24,7 prosenttia (69/279) haki lyhyttä maksuaikaa. 4 ja 5 kuukauden maksuaikaa haki yhteensä neljännes eli 4 kuukautta haki 14,3 prosenttia (40/279) ja 5 kuukautta haki 11,1 prosenttia (31/279) havaintojoukosta eli yhteensä 71 hakijaa.

Taulukko 4. Pyydetty maksuaika, n=279.

	n	%
3 kuukautta	69	24,7
4 kuukautta	40	14,3
5 kuukautta	31	11,1
6 kuukautta	139	49,8
Yhteensä	279	100,0

Kuvio 4. Pyydetty maksuaika, n=279.

Haetun maksujärjestelyn velkamäärää tutkittiin luokittelemalla velka 8 ryhmään (A–H: A-ryhmä (0–999 euroa), B-ryhmä (1 000–1 999 euroa), C-ryhmä (2 000–2 999 euroa), D-ryhmä (3 000–3 999 euroa), E-ryhmä (4 000–4 999 euroa), F-ryhmä (5 000–5 999 euroa), G-ryhmä (6 000–6 999 euroa) ja H-ryhmä (7 000–8 000 euroa).

Tutkimusaineistosta ilmeni, että maksujärjestelyä pyydettiin eniten pieneen verovelan määrään. Pienimpään ryhmään, jossa velan määrä oli alle 1 000 euroa, kuului lähes puolet (49,1 prosenttia) haetuista maksujärjestelyistä eli 137 havaintoyksikköä 279:sta. Seuraavaan ryhmään, yli 1 000–alle 2 000 euroa, kuului melkein 17 prosenttia (47/279).

Ryhmiiin F–H, joissa velan määrä oli 5 000–8 000 euron välillä, kuului kuhunkin ryhmään noin 4 prosenttia eli yhteensä noin 12,5 prosenttia maksujärjestelyistä.

Tarkasteltaessa maksujärjestelyn toteutumista suhteessa velan määrään tuloksista ilmeni, että kussakin verovelka ryhmässä rauenneita maksujärjestelyjä oli noin kolmannes. E-ryhmässä (4 000–4 999 euroa) rauenneita maksujärjestelyjä oli yli puolet, kun taas H-ryhmässä (7 000–8 000 euroa) rauenneita oli vain noin 17 prosenttia.

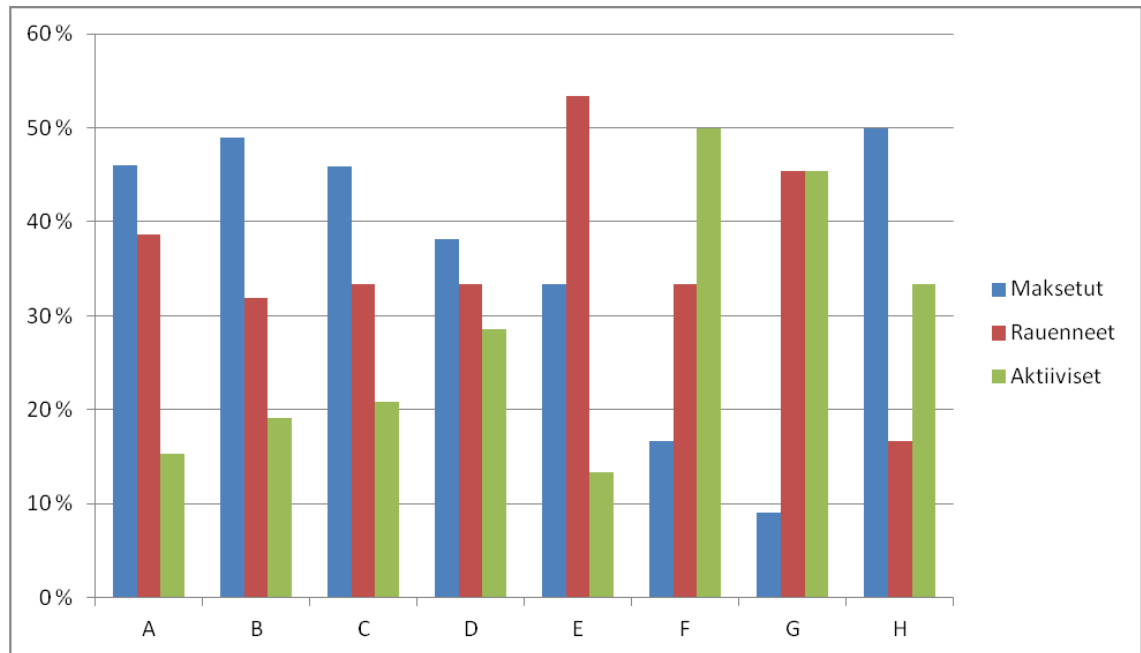
Taulukko 5. Verovelan määrän suhde toteutumiseen, n=279.

Verovelkamäärän ryhmät: A=0–999; B=1 000–1 999; C=2 000–2 999;
D=3 000–3 999; E=4 000–4 999; F=5 000–5 999; G=6 000–6 999;
H=7 000–8 000.

	A	B	C	D	E	F	G	H	Yhteensä
Maksetut	63	23	11	8	5	2	1	6	119
%	45,99	48,94	45,83	38,10	33,33	16,67	9,09	50,00	
Rauenneet	53	15	8	7	8	4	5	2	102
%	38,69	31,91	33,33	33,33	53,33	33,33	45,45	16,67	
Aktiiviset	21	9	5	6	2	6	5	4	58
%	15,33	19,15	20,83	28,57	13,33	50,00	45,45	33,33	
Yhteensä	137	47	24	21	15	12	11	12	279
%	49,10	16,85	8,60	7,53	5,38	4,30	3,94	4,30	

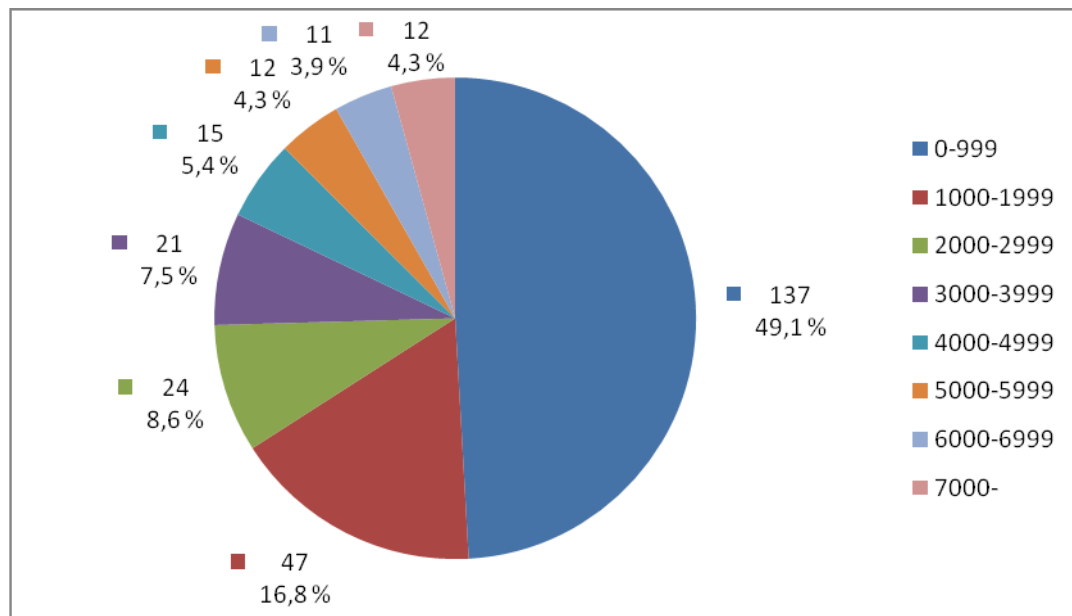
Kuviosta 5a havaitaan, että tutkimusajankohtana aktiivisena olevien maksujärjestelyjen määrä kasvaa suhteessa verovelan määrään. Velkamäärän kasvaessa tarvitaan pitempää maksuaikaa. Poikkeuksena E-ryhmä (4 000–4 999), jossa yli puolet maksujärjestelyistä oli rauennut. Kuviosta 5a voi päätellä, että suuret velkamäärät (H-ryhmä=7 000–8 000) haluttiin maksaa nopeasti. Tässä ryhmässä rauenneita maksujärjestelyjä oli hieman alle 17 prosenttia.

Tutkimushetkellä vähiten maksettuja maksujärjestelyjä oli F- ja G-ryhmillä (5 000–6 999). Toisaalta juuri näillä ryhmillä oli suhteessa eniten aktiivisena olevia maksusuunnitelmia.

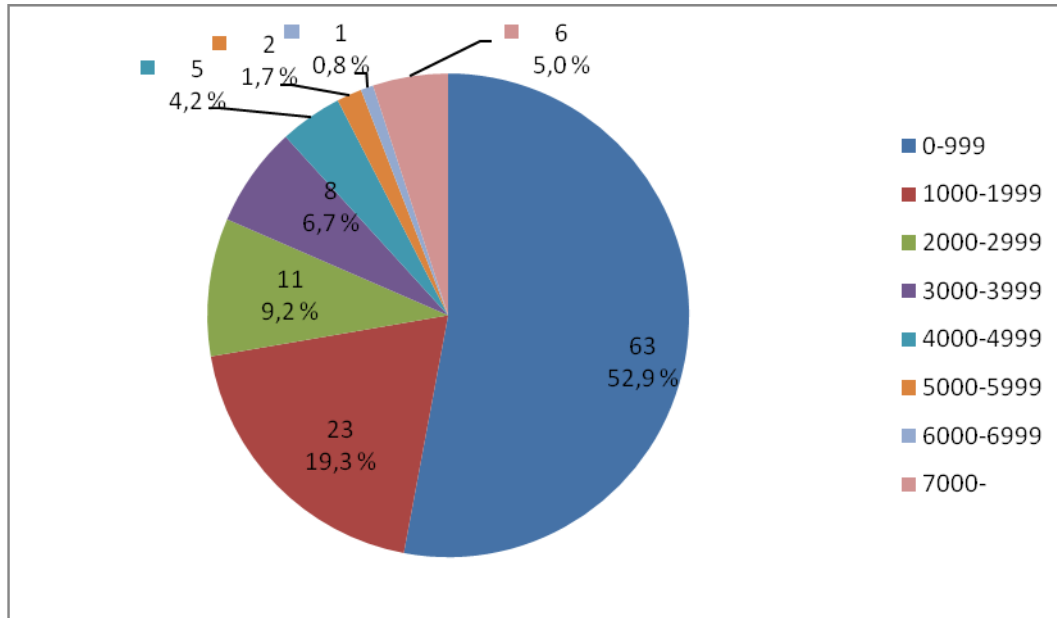
Kuvio 5a. Verovelan määrän suhde toteutumiseen prosentteina.

Kuvio 5b havainnollistaa, että pienille verovelan määriille alle 1 000 euroa haetaan eniten sähköisesti maksujärjestelyä. Suurille määriille 4 000–8 000 eurolle haettujen maksujärjestelyjen määrä jäi alle 20 prosenttiin.

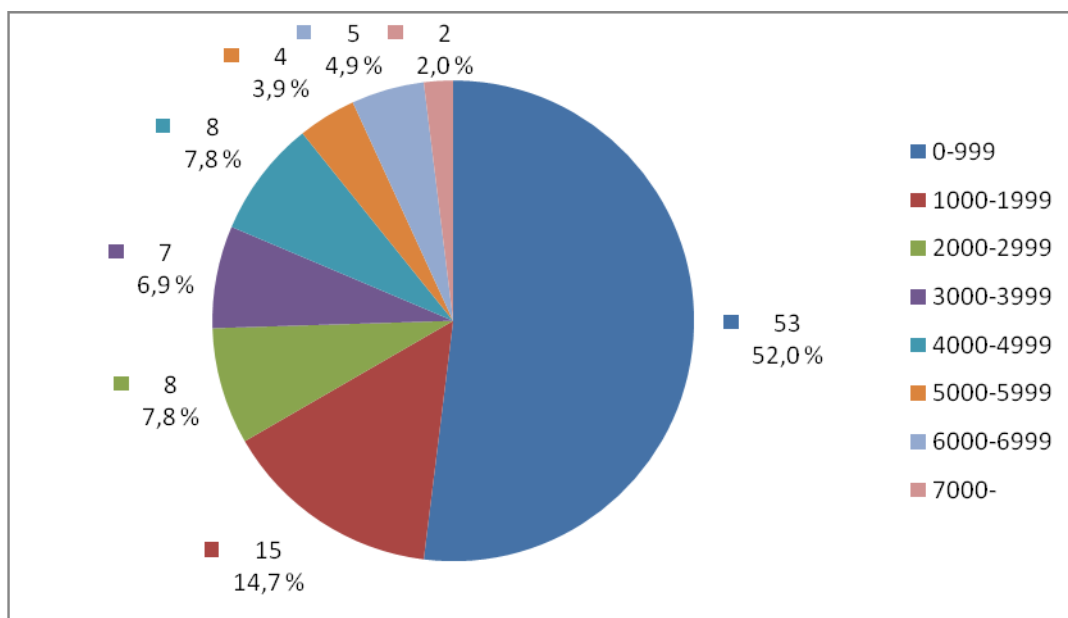

Kuvio 5b. Verovelan määrä, n=279.

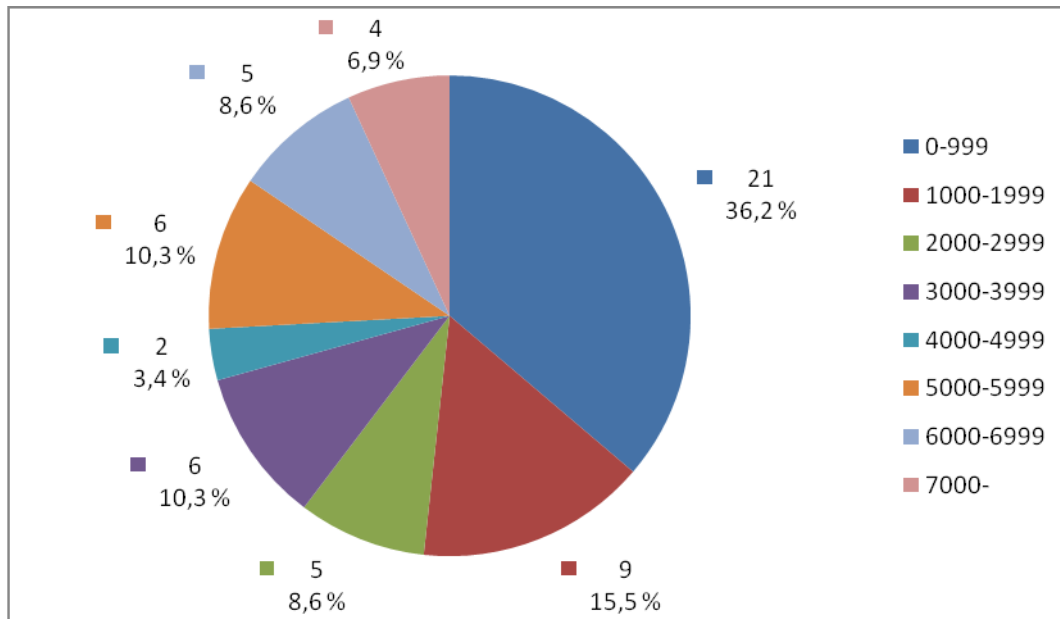
Kuvio 5c esittää maksettujen maksujärjestelyjen verovelkamääriä. Maksetuista maksujärjestelyistä yli puolet oli alle 1 000 euroa. 7 000–8 000 euron maksujärjestelyt maksettiin suhteellisen nopeassa aikataulussa.

Kuvio 5c. Verovelan määrä maksetuissa maksujärjestelyissä, n=119.

Kuvio 5d. Verovelan määrä rauenneissa maksujärjestelyissä, n=102.

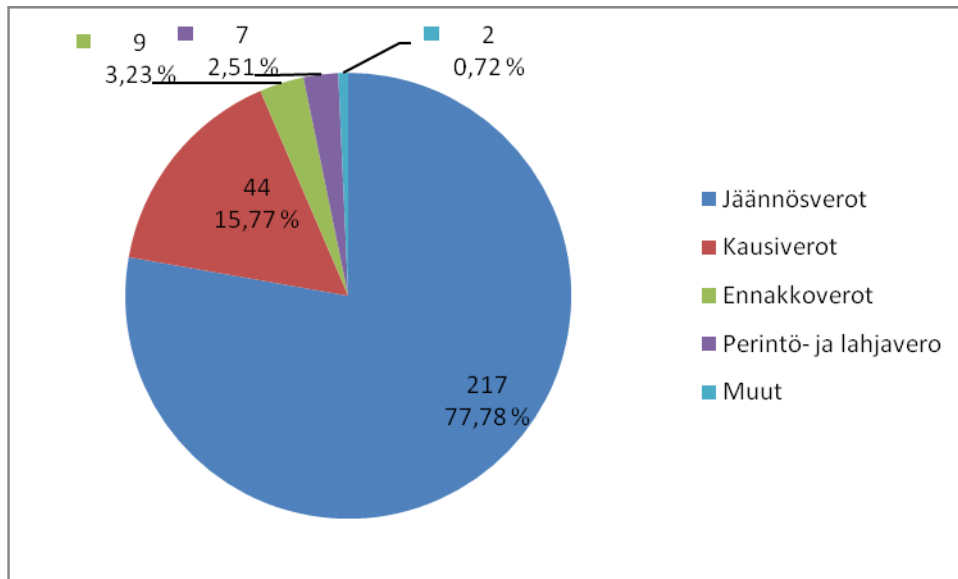
Kuvio 5e. Verovelan määrä aktiivisissa maksujärjestelyissä, n=58.

Tutkimusaineistoa analysoimalla saatiin selville, että eniten haettiin maksuaikaa pelkätään jäännösveroilta melkein 77,8 prosenttia eli 217 havaintojoukosta. Seuraavaksi eniten 15,8 prosenttia (44/279) haettiin verotililtä siirtyville kausiveroilta (arvolisävero, työntäjän ennakonpidätys ja sosiaaliturvamaksu maksetuista palkoista). Maksuaikaa haettiin myös ennakko- ja lahjaveroilta sekä perintö- ja lahjaveroilta.

Taulukko 6. Maksujärjestelyn verolajit, n=279.

	n	%
Jäännösverot	217	77,78
Kausiverot (alv, sotu, ennakonpidätys)	44	15,77
Ennakko- ja lahjaverot	9	3,23
Perintö- ja lahjaverot	7	2,51
Muut *	2	0,72
Yhteensä	279	100,0

* Muut = metsänhoitomaksu

Kuvio 6. Maksujärjestelyn verolajit, n=279.

Seuraavaksi etsittiin vastauksia muuttujien välisiä yhteyksiä koskeviin kysymyksiin. Tarkasteltiin muuttujien välisiä vuorovaikutussuhteita ja yritettiin löytää johtopäätöksiä näiden perusteella.

Kun tarkastellaan maksujärjestelyn toteutumista suhteessa verovelan määrään (taulukko 5 ja kaavio 5a), velkamäärän ollessa yli 1 000–alle 3 000 euroa maksujärjestelyt maksettiin kokonaan huomattavasti useammin Verohallinnolle. Alle 1 000 euron verovelan määrä ei vaikuttanut merkittävästi maksujärjestelyn maksamiseen ja raukeamiseen, sillä melkein yhtä paljon oli sekä rauenneita että kaikki erät suoritettuja maksujärjestelyjä. Pieninpään luokkaan kuuluvista maksujärjestelyistä oli maksettu maksuohjelman mukaisesti 46 prosenttia. Rauenneita maksujärjestelyjä oli melkein 39 prosenttia. Lisäksi kesken olevia maksujärjestelyjä oli 15 prosenttia.

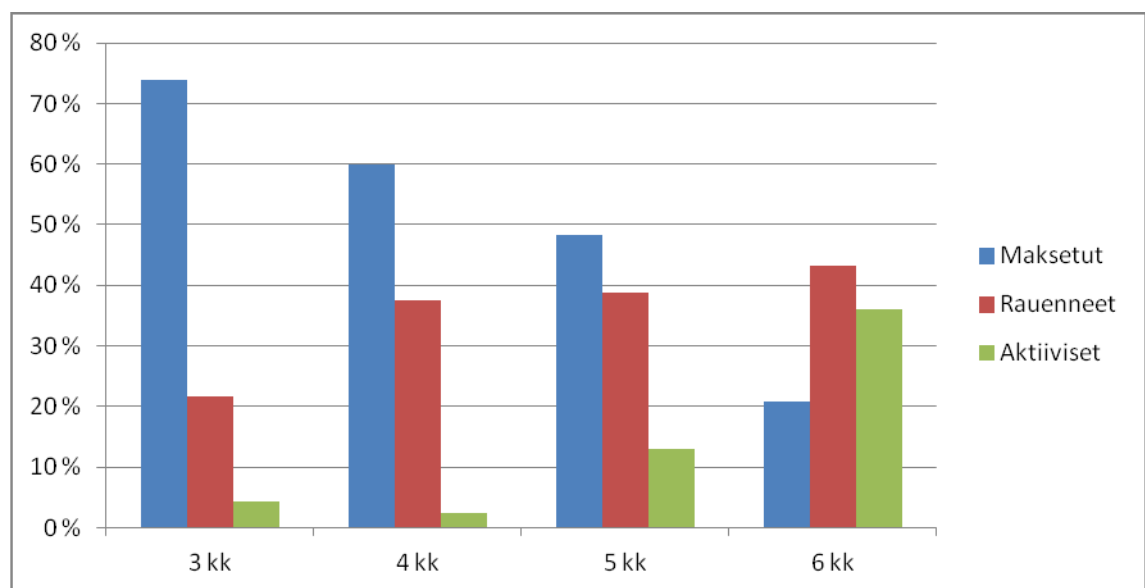
Tutkituista maksujärjestelyistä rauenneita oli suhteessa eniten verovelan ollessa yli 4 000–alle 7 000 euroa, kun taas yli 7 000 euron velkamäärät eivät rauenneet yhtä helposti, vaan ne maksettiin Verohallintoon noudattaen maksuohjelmaa.

Kun vertailtiin maksujärjestelyn toteutumista ja haettua maksuaikaa (taulukko 7), niin lyhyt aikaisista 3 kuukauden järjestelyistä 74 prosenttia oli maksettu ja vastaavasti rauenneita oli melkein 22 prosenttia. Pitkissä 6 kuukauden järjestelyissä voimassa ole-

via oli luonnollisesti suurin osa, sillä tutkimusaineistoahan kerättiin helmi-maaliskuussa, mistä johtuu, että maksujärjestely voimassa ja maksaminen on vielä kesken. Pitkät maksujärjestelyt raukesivat huomattavasti useammin kuin lyhytkestoiset.

Taulukko 7. Maksujärjestelyn toteutumisen suhde haettuun aikaan.

	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	Yhteensä
Maksetut	51	24	15	29	119
%	73,91	60	48,39	20,86	
Rauenneet	15	15	12	60	102
%	21,74	37,5	38,71	43,17	
Aktiiviset	3	1	4	50	58
%	4,35	2,50	12,90	35,97	
Yhteensä	69	40	31	139	279

Kuvio 7. Maksujärjestelyn toteutumisen suhde haettuun aikaan prosentteina.

Yhteenvedon voidaan todeta, että tutkimusaineiston analysoiduista havaintoyksiköistä maksujärjestely raukesi melkein 37 prosentilla, sitä vastoin melkein 43 prosenttia oli suorittanut kaikki maksuerät ajallaan. Tulokset osoittivat, että 12,2 prosenttia sähköisesti maksujärjestelyä hakeneista ei ollut maksanut yhtään erää, vaan maksujärjestely

raukesi ilman maksusuorituksia Verohallinnolle. Lisäksi noin 11 prosenttia rauenneista maksujärjestelyistä oli maksettu ensimmäinen erä.

Luonnolliset henkilöt hakivat eniten sähköisesti maksujärjestelyä melkein 70 prosenttia. Seuraavaksi eniten 22 prosenttia hakivat yksityiset elinkeinonharjoittajat maksuaikaa erääntyneille verovelloilleen.

Haettujen maksujärjestelyjen verovelan määrästä puolet oli pieniä alle 1 000 euron määriä. Jos lasketaan yhteen alle 2 000 euron maksujärjestelyt, niitä oli 66 prosenttia maksujärjestelyistä. Maksujärjestelyt, joissa verovelan määrä oli alle 1 000 euroa, edustivat suurinta osaa maksujärjestelyistä. Tähän luokkaan kuuluvia maksujärjestelyjä oli melkein yhtä suuri joukko sekä ajallaan maksettuina että rauenneina. Yli 7 000 euron maksujärjestelyt maksettiin suhteellisesti huomattavasti ajallaan Verohallintoon kuin velan määrän ollessa yli 4 000–alle 7 000 euroa.

Saaduista tutkimustuloksista voidaan todeta, että maksujärjestelyt raukesivat usein. Tutkittavaa aineistoa analysoimalla saatiin tietoa siitä, miten tehokkaasti perintämenetelmä toimii ja mihin perinnän menetelmiä kannattaa käyttää ja kohdistaa.

7 Tutkimuksen arviointi ja johtopäätökset

Tutkimuksella haluttiin saada selville sähköisesti haetun maksujärjestelyn toteutumista ja vaikuttavuutta verovelan tapauskohtaisessa perinnässä. Maksujärjestelyn vaikuttavuuden selvittämiseksi tutkittiin ja vertailtiin haettuja maksuaikoja, verovelan määrää ja verovelan maksamisesta selviytymistä haetussa aikataulussa.

Tutkimuksen tutkimusongelma oli, miten asiakkaan ehdottama maksujärjestely toteutuu verovelan maksamiseksi. Tutkimuksen alaongelmiin haettiin tietoa siitä, miten maksujärjestelyn toteutumiseen vaikuttaa hakija, verovelan määrä ja verolaji sekä haettu maksuaikaa.

Verovelvollisen hakema maksujärjestely toteutui hänen pyytämänsä aikataulun mukaisesti 42,7 prosentilla (119/279) kaikista hyväksytyistä hakemuksista. Maksuohjelman

laiminlyönneistä johtuvia raukeamisia oli 36,6 prosenttia (102/279) hyväksytyistä. Lopuilla 20,8 prosentilla (58/279) oli maksuaikataulun mukainen erien lyhentäminen vielä kesken. Tässä vaiheessa hieman yli 40 prosenttia oli suoriutunut veloistaan ja vastaavasti edellistä hieman pienemmällä osalla oli maksujärjestely rauennut. Jos mukaan arviointiin otetaan myös tällä hetkellä aktiiviset maksuohjelmat, joiden oletetaan olevan hoidettuina tai rauenneina, niin tulos näyttäisi, että hieman yli puolet maksujärjestelyistä maksettaisiin suoraan Verohallintoon. Kun taas hieman alle puolet maksujärjestelyistä raukeaa, jolloin näiden saatavien peritä siirrettäisiin ulosottoon. (Taulukko 1.)

Kun verovelvollinen yrittää selvittää verovelostaan hakemalla lisää maksuaikaa maksujärjestelyn avulla, se ei ole tae siitä, että verovelka maksettaisiin Verohallintoon. Verovelat, jotka ovat rauenneessa maksujärjestelyssä, siirretään perittäväksi ulosottoon, josta maksut saadaan viiveellä.

Saaduista tuloksista ilmeni, että rauenneita maksujärjestelyjä, jotka johtuivat maksuaikataulun eri vaiheissa tehdyistä maksuohjelman laiminlyönneistä, oli lähes sama määrä kuin maksuaikataulun mukaisesti hoidettuja. (Taulukko 2). Maksujärjestelyyn sitoutuminen velan maksamiseksi ei ollut kovin tehokasta.

Suhteellisesti sekä maksettujen että rauenneitten velkamäärät painottuivat juuri pienimpään määrään alle 1 000 euroa. Yli 7 000 euron velkamäärät eivät rauenneet yhtä helposti, vaan ne maksettiin pysyen maksuohjelmassa. Suhteellisesti lyhytaikaiset maksujärjestelyt maksettiin nopeasti aikataulun mukaisesti. Tutkimus osoitti, että maksamisen tehokkuus laskee suhteellisesti maksuajan pidentyessä. Vastaavasti maksujärjestelyn raukeamiset lisääntyvät.

Arvioin saamieni tulosten perusteella, että sähköinen maksujärjestelypyyntö perinnän välineenä ei ole tae tehokkaammasta perinnän onnistumisesta Verohallinnossa. Vaikka tutkimustuloksista tehdyt johtopäätökset pohjautuvat noin puolen vuoden tarkastelujaksoon, pidän saatuja tuloksia oikeaa suuntaa antavina. Tämän tutkimuksen tulokset antavat aiheita myös jatkotutkimuksille.

Tutkimuksen mukaan luonnolliset henkilöt pyysivät useammin maksujärjestelyä jäännösveroilta. Asiakkaat hakivat sähköisesti maksujärjestelyä helmikuun loppupuolelta alkaen, jolloin toiselle erääntyneelle jäännösveron erälle oli lähetetty maksumuistutukset. Jäännösveroilta Verohallinto antaa lisää maksuaikaa useamman kuukauden maksumuistutuksilla, jos asiakkaalla on maksuvaikeuksia. Esimerkiksi joulukuun alussa erääntyvällä maksulla on maaliskuun loppuun saakka maksuaikaa Verohallintoon. Jäännösveron samoin kuin kiinteistöveron perintäprosessi on pitkä ennen kuin maksut saadaan perittyä, mikäli asiakas käyttää hyväkseen annettuja maksumuistutusten ja maksujärjestelyjen tuomia maksimaalisia maksuaikoja.

Asiakkaat saattavat yrittää saada lisää aikaa ja lykätä perinnän etenemistä ilman todellista maksukykyä ja -halukkuutta. Toisaalta ajatellaan, että kun on kyseessä verojen maksaminen valtiolle, maksamista voi viivästyttää. Erääntyessään verovelalle maksetaan vain viivästyskorot eikä lainkaan perimiskuluja lähetetyistä maksumuistutuksista tai tehdyistä maksujärjestelyistä. Mielestäni olisi hyvä selvittää, miten pitkä maksuaika vaikuttaa ja mitkä ovat kustannukset? Pitäisikö asiakkaan maksaa jotain perintäkustannuksista esimerkiksi pieni maksu maksujärjestelystä? Miten verovelkojen perinnässä päästäisiin tehokkaampaan, tuottavampaan ja nopeampaan perintätulokseen ja olisiko perinnän tehostamiseen mahdollisuuksia? Mitkä ovat perinnän kustannukset? Lindström (2011) toteaa, että jos perintätoiminta on hyvin rutiininomaista, on hitaiden maksajien helppoa selvittää, kuinka kauan voi välttyä maksulta ilman haitallisia seuraamuksia. Hän lisää, että perintään uhratun työpanoksen ja muiden kustannusten täytyy olla harkitusti suhteutettu perittävän saatavan suuruuteen. Vastaavasti Pönkä ym. (2005) toteavat, että velkojan ei ole pakko suostua velallisen ehdottamaan maksusuunnitelmaan. Maksujärjestelyn ei pitäisi olla itseisarvo, vaan täysi suoritus pitäisi saada maksumuistutuksella. (Pönkä ym. 2005, 101; Lindström 2011, 210.)

Pitäisikö ulosottoon lähettämistä nopeuttaa, sillä perinnän tarkoituksenaan on kotiuttaa saatavat mahdollisimman nopeasti? Perinnän tehokkuuden voisi määritellä, miten täysimääräisinä verovelat peritään, perinnän nopeutena sekä perinnästä aiheutuvina kustannuksina. Asiakkaalta perityt maksut tilitetään aikanaan ulosottoperinnän kautta Verohallinnolle. Toisaalta ulosottoerintä ja maksuhäiriömerkintä tulevat nopeastikin, jos verrataan verotilimenettelyssä olevien kausiverojen perintäprosessia, mikä nopeuttaa erääntyneiden maksujen maksamista.

Perinnän tietojärjestelmää kehitetään ja tehdään toimintoja, joilla parannetaan tietojärjestelmän toimivuutta. Tietojärjestelmän täytyisi soveltua nykyistä paremmin myös sähköisen maksujärjestelyn tarpeisiin. Kehittämisehdotukseni on tietojärjestelmästä saatavat erilliset tiedot maksujärjestelystä, joka on niin sanottu sähköisesti tullut maksujärjestelyhakemus. Lisäksi pitäisin tarpeellisena yhtenäistää Verohallinnon sisäistä sähköistä maksujärjestelyohjeistusta ja toimintatapoja sekä sähköisen maksujärjestelyhakemuksen tekeminen tunnetuksi henkilöstölle ja asiakkaille.

Kun asiakas miettii ja hakee sähköisesti maksujärjestelyä verkkopalvelussa, mielestäni tarvittaisiin vielä lisää tarkennettuja ohjeita. Toisaalta asiakkailta on monenlaisia tilanteita, jolloin maksujärjestelyhakemuksen käsittelijä joutuu ottamaan yhteyttä asiakkaaseen. Sähköinen maksujärjestelyhakemuksenhan pitäisi nopeuttaa ja helpottaa perinnän työmäärää, mutta asiakkaan velkatilanteet ovat moninaisia. Asiakkaalle olisi tärkeää tietää, miten hakemus käsitellään ja milloin Verohallinnosta otetaan yhteyttä sekä mistä asiakas voi tiedustella lähettämäänsä maksujärjestelypyyntöä. Mielestäni tarkoituksenmukaista olisi maksujärjestelyjen keskitetty hoitaminen Verohallinnossa.

Opinnäytetyön tavoitteet olivat selkeät. Aluksi aiheen rajausta vaikutti helpolta, mutta se ei ollutkaan, koska aihe antoi mahdollisuuden tarkastella tapauskohtaista perinnän tehokkuutta maksujärjestelyn kannalta. Tämä opinnäytetyö opetti rajaamaan työtä ja jättämään perustellusti monia mielenkiintoisia asioita työn ulkopuolelle. Tutkimusongelmaa olisin voinut laajentaa, mutta tähän opinnäytetyöhön se olisi ollut liian laaja.

Tutkimuksen empiirinen osa koostui tietojärjestelmästä kerätystä aineistosta ja niistä saaduista tuloksista. Aineiston kerääminen tietojärjestelmästä oli työlästä. Koska ei ollut sopivaa apuvälinettä saatavana, jouduin poimimaan havaintoyksiköt. Toiseksi maksuaikataulut määrittivät poimintaa, jonka tein useissa työrupeamissa. Olin työssäni motivoitunut ja tarkka, siksi poiminta oli täsmällistä ja sain uusinta tietoa. Olen tyytyväinen saatuun empiiriseen aineistoon, jota oli mielenkiintoista koota ja tutkia. Lisäksi saadusta aineistosta laadin havaintomatriisin, johon keräsin tietoa muuttujista tilastollista analysointia varten. Tutkimustyö oli opettavainen kokonaisuus, jota pystyin hallitsemaan ja löytämään ratkaisuja. Olisin voinut tehdä tästä aiheesta laajemman tutkimuksen.

Maksujärjestelyn vaikuttavuutta voisi tutkia Verohallinnon näkökulmasta, miten paljon erilaisia kustannuksia maksujärjestelyn tekeminen ja hoitaminen vaatii? Mitkä ovat maksujärjestelyn tuottavuus ja tehokkuus suhteessa velan määrään? Lisää tutkimuksia voisi tehdä seuraavista aiheista: Kuinka paljon hakemuksia hylätään ja mistä syistä? Kuinka paljon hakemuksissa on puutteita, joiden takia virkailija ottaa yhteyttä asiakkaaseen ja millaisia nämä puutteet ovat? Voitaisiko asiakasta ohjeistaa hakemusta tehdessä vielä kohdennetummin, jotta virkailijan hakemuksen käsittely nopeutuisi?

Lähteet

Gustafsson, Anja 2002. Arvaatko alijäämän, ymmärrätkö yhtymän? Verosanastoa selityksineen. Edita Prima Oy, Helsinki.

Hallituksen esitys Eduskunnalle verotililainiksi sekä laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta. HE 221/2008. <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2008/20080221>. Luettu 14.1.2012.

Heikkilä, Tarja 2010. Tilastollinen tutkimus. 7.-8. painos. Edita Publishing Oy, Helsinki.

Henkilöasiakkaan maksujärjestelyt. Verohallinto 2012. http://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Maksuvaikkeudet/Henkiloasiakkaan_maksujarjestelyt%289145%29. Päivitetty 21.2.2012. Luettu 1.3.2012.

Kananen, Jorma 2008. Kvantti Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja.

Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513.

Laki Verohallinnosta 11.6.2010/503.

Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 15.6.2007/706.

Lindström, Jyrki 2011. Luotonvalvonta ja saatavien perintä. Talentum Media Oy, Helsinki.

Maksujärjestelypyyntö. Verohallinto 2012. https://www.vero.fi/fi-FI/Asioi_verkossa/Kaikki_asiointipalvelut/Maksujarjestelypyynto%2819882%29. Päivitetty 21.2.2012. Luettu 1.3.2012.

Pönkä, Pasi & Willman, Petri 2005. Käytännön perintäopas. Edita Publishing Oy, Helsinki.

Täytäntöönpanon keskeyttäminen. Verohallinto 2012. http://vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Taytantonpanon_keskeyttaminen%2810024%29#Yleist%C3%A41. Luettu 1.3.2012.

Verohallinnon ohje verojen maksujärjestelystä. 2012. Dnro 536/559/2011. Verohallinto.

Verohallinnon työjärjestys. Annettu 5.6.2012. Dnro A23/00 01 00/2012. Verohallinto.

Veronkantoyksikön työjärjestys. Annettu 2.1.2012. Dnro A46/00 01 00/2011. Verohallinto.

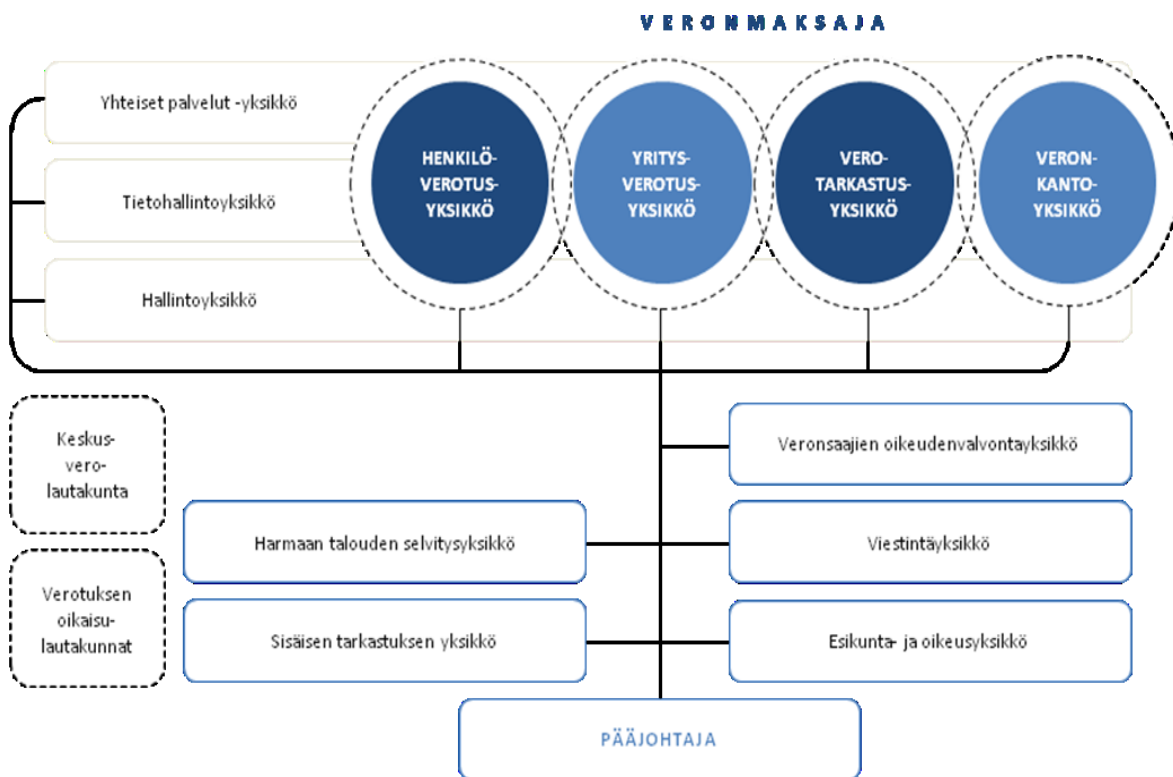
Veronkantolaki 5.8.2005/609.

Ulosottokaari 15.6.2007/705.

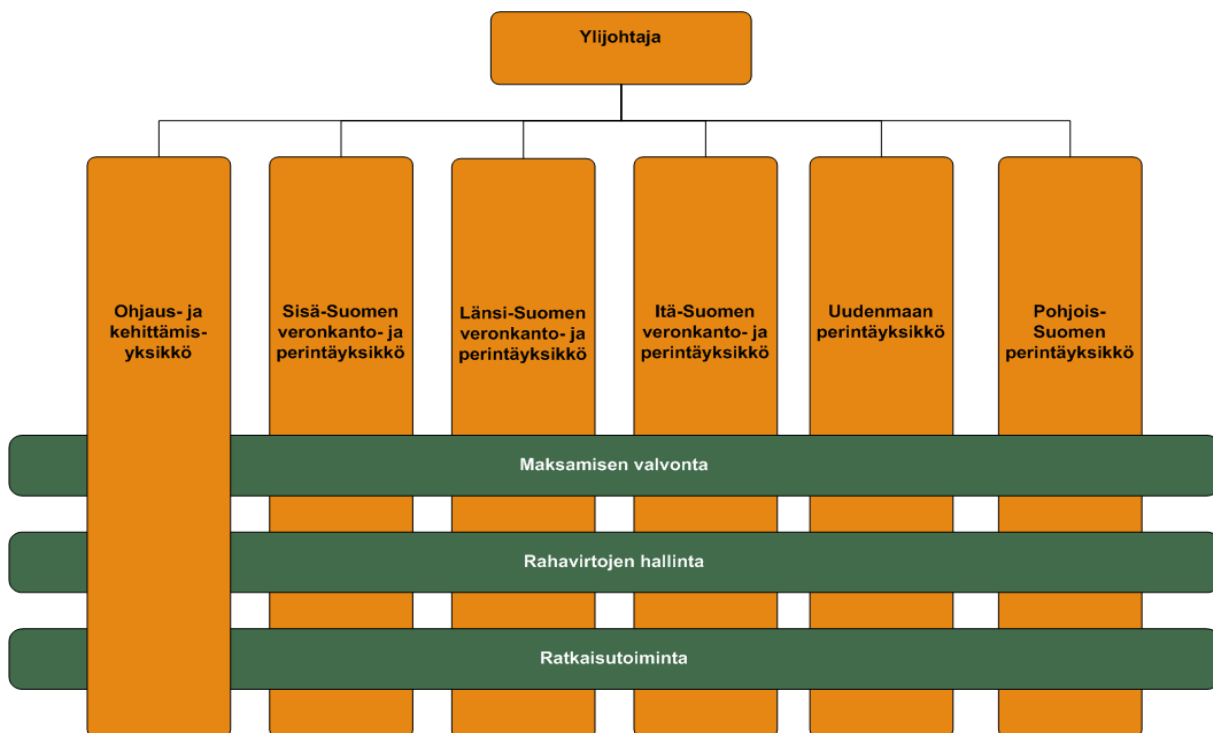
Ulosottolaki 27.6.2003/679.

Yrityksen maksujärjestelyt. Verohallinto 2012. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Maatalousyrittaja_ja_metsanomistaja/Maksuvaikeudet/Yrityksen_maksujarjestelyt%289417%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Maatalousyrittaja_ja_metsanomistaja/Maksuvaikeudet/Yrityksen_maksujarjestelyt%289417%29). Päivitetty 21.2.2012. Luettu 1.3.2012

Liite 1. Verohallinnon organisaatio 1.1.2012

Veronkantoyksikkö 1.1.2012

Liite 2. Sähköinen maksujärjestelyhakemus -lomake

Jos verojen maksaminen ajallaan ei ole mahdollista, veroille voi pyytää maksujärjestelyä alla olevalla sähköisellä lomakkeella veron eräpäivän tai veron verotililtä pois siirtämisen jälkeen. Maksujärjestelyä voi hakea tällä lomakkeella, jos mm. seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Verovelan määrä on enintään 8000 euroa.
- Veroja ei ole ulosotossa perittävänä.
- Lakisääteiset veroilmoitukset on annettu.

Myönnetyltä maksuajalta peritään viivekorkoa. Maksujärjestely ei estä veronkuittausta eli sitä että mahdollinen veronpalautus käytetään maksamattomiin veroihin.

Tarkempaa tietoa maksujärjestelystä henkilöasiakkaille on sivulla [Henkilöasiakkaan maksuvaikeudet](#) ja yritysasiakkaille sivulla [Yrityksen maksujärjestelyt](#).

Jos maksujärjestely hyväksytään, se tulee voimaan heti, kun Verohallinto on asian käsitellyt. Maksuohjelma alkaa käsittelykuukautta seuraavan kuukauden viimeisenä päivänä. Verohallinto lähettää maksuohjelmaan hyväksytyille maksuohjelman ja tilisiirtolomakkeet maksuerien maksamista varten. Jos maksujärjestelyä ei myönnetä, siitä ilmoitetaan kirjallisesti tai puhelinohjauksen yhteydessä.

Jos yllä olevat ehdot eivät täyty tai haette maksujärjestelyä pidemmälle ajalle kuin kuudelle kuukaudelle, soittakaa palvelunumeroon 020 697 028.

* Pakollinen tieto

Henkilö- tai Y-tunnus *

Nimi *

Puhelinnumero *

Ehdotan, että maksujärjestelyn kesto on

- kolme
- neljä
- viisi
- kuusi kuukautta